

राष्ट्रिय जनगणना, २०७८
दाङ जिल्लाको नतिजा पालिकागत
रूपमा

पारिवारिक विवरणमा आधारित नतिजा

मुख्य प्रयोग अनुसार घरको संख्या

क्षेत्र	जम्मा घरको संख्या	आवासीय	ब्यापार	सरकारी	शैक्षिक	स्वास्थ्य	उद्योग	बाणिज्य तथा वित्तीय संस्था	संस्थागत	होटल तथा व्यवसाय	गोठ धन्सार	अन्य	खाली
नेपाल	7552066	71.7%	3.1%	0.4%	1.1%	0.2%	0.4%	0.1%	0.4%	0.3%	10.1%	5.9%	6.3%
लुम्बिनी	1292676	75.0%	2.9%	0.3%	1.0%	0.2%	0.4%	0.1%	0.3%	0.3%	10.2%	4.0%	5.2%
दाङ	183926	77.4%	2.8%	0.3%	0.8%	0.2%	0.4%	0.1%	0.3%	0.3%	9.9%	2.5%	5.1%

राष्ट्रियस्तर, प्रदेशस्तर र दाङ जिल्ला सवैमा आवासीय प्रयोगका लागि सवै भन्दा वढी करिव तिन चौथाई घर प्रयोग भएका छन् भने दाङ जिल्लामा आवासीय पछि गोठ धन्सारमा करिव ९.९ प्रतिशत घर प्रयोग भएका छन्।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

परिवारले प्रयोग गरेको घरको स्वामित्व

क्षेत्र	जम्मा परिवार	आफ्नै	भाडामा	संस्थागत	अन्य
नेपाल	6660841	86.0%	12.8%	0.6%	0.7%
लुम्बिनी	1141345	90.8%	8.3%	0.4%	0.5%
दाङ	162266	89.8%	9.4%	0.4%	0.4%
बंगलाचुली गा.पा.	5139	97.3%	1.8%	0.3%	0.7%
घोराही उ.म.न.पा.	49761	85.5%	13.6%	0.4%	0.6%
तुलसीपुर उ.म.न.पा.	46018	86.4%	13.0%	0.2%	0.3%
शान्तिनगर गा. पा.	6919	97.7%	1.4%	0.1%	0.8%
बबई गा.पा.	7527	96.4%	3.0%	0.1%	0.4%
दंगीशरण गा. पा.	5825	98.1%	1.4%	0.2%	0.2%
लमही न.पा.	13458	90.3%	7.9%	1.5%	0.3%
राप्ती गा.पा.	11826	93.6%	5.6%	0.3%	0.4%
गढवा गा.पा.	9964	97.5%	2.0%	0.2%	0.3%
राजपुर गा.पा.	5829	98.1%	1.4%	0.3%	0.2%

दाङ जिल्लामा करिव ८० प्रतिशत परिवार आफ्नै घरमा वस्छन् भने ९.४ प्रतिशत परिवार भाडामा वस्ने गरेका छन्। भाडामा वस्ने परिवारको हिस्सा सवैभन्दा बढी घोराही र तुलसीपुर उप-महानगरपालिकामा क्रमशः १३.६ प्रतिशत र १३ प्रतिशत रहेको छ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

परिवारले प्रयोग गरेको घरको जग

क्षेत्र	जम्मा परिवार	माटोको जोडाई भएको ईटा/ दुङ्गा	सिमेन्टको जोडाई भएको ईटा/दुङ्गा	ढलान पिलरसहितको	काठ बाँसको खम्बा	अन्य
नेपाल	6660841	33.0%	29.8%	22.4%	14.2%	0.6%
लुम्बिनी	1141345	41.0%	30.5%	21.3%	6.4%	0.8%
दाङ	162266	50.6%	22.7%	21.2%	5.3%	0.2%
बंगलाचुली गा.पा.	5139	91.0%	2.2%	0.5%	6.1%	0.1%
घोराही उ.म.न.पा.	49761	52.6%	20.9%	25.8%	0.5%	0.2%
तुलसीपुर उ.म.न.पा.	46018	50.7%	25.5%	23.6%	0.2%	0.0%
शान्तिनगर गा. पा.	6919	80.6%	14.1%	5.3%	0.1%	0.0%
बबई गा.पा.	7527	76.3%	9.6%	9.7%	4.4%	0.1%
दंगीशरण गा. पा.	5825	80.4%	12.9%	6.5%	0.3%	0.0%
लमही न.पा.	13458	32.8%	34.7%	24.6%	7.5%	0.4%
राप्ती गा.पा.	11826	22.3%	27.4%	33.8%	16.2%	0.3%
गढवा गा.पा.	9964	23.9%	30.0%	14.4%	31.3%	0.4%
राजपुर गा.पा.	5829	43.1%	21.7%	8.0%	27.0%	0.2%

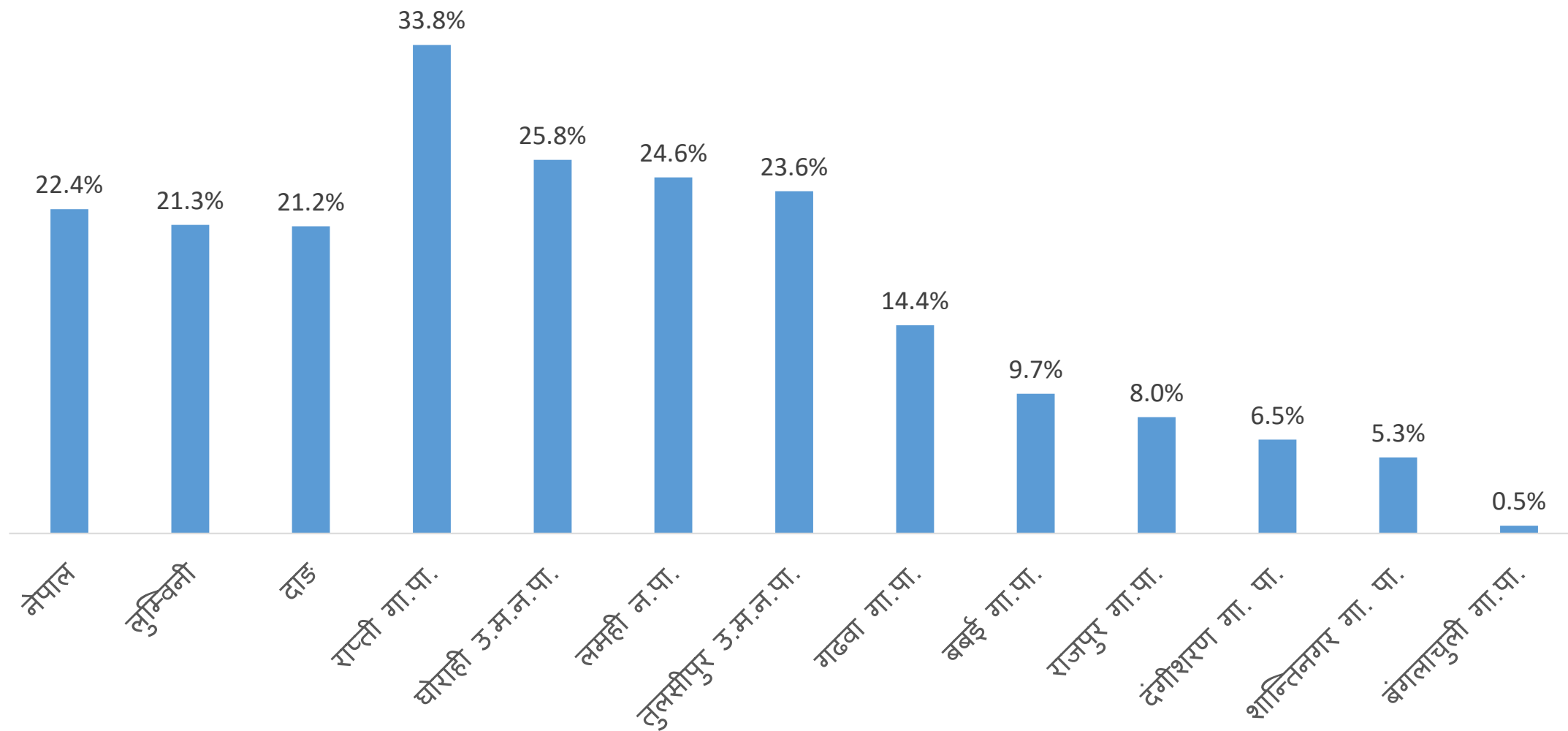
दाङमा सबै भन्दा बढी अर्थात ५०.६ प्रतिशत परिवार वस्ने घरका जग माटोको जोडाई भएको ईटा दुङ्गाद्वारा बनाइएका छन् । त्यस्तै गरी दोस्रोमा सिमेन्टको जोडाई भएका ईटा/दुङ्गाद्वारा बनाइएका २२.७ प्रतिशत र ढलान पिलर सहितको २१.२ प्रतिशत रहेका छन्। ढलान पिलर सहितका घरमा वस्ने परिवारको प्रतिशत सबै भन्दा बढी राप्ती गा पा र सबैभन्दा कम बंगलाचुली गाउँ पालिकामा रहेका छन्।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

घरको जग ढलान पिलर भएका परिवार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

परिवारले प्रयोग गरेको घरको बाहिरी गारो

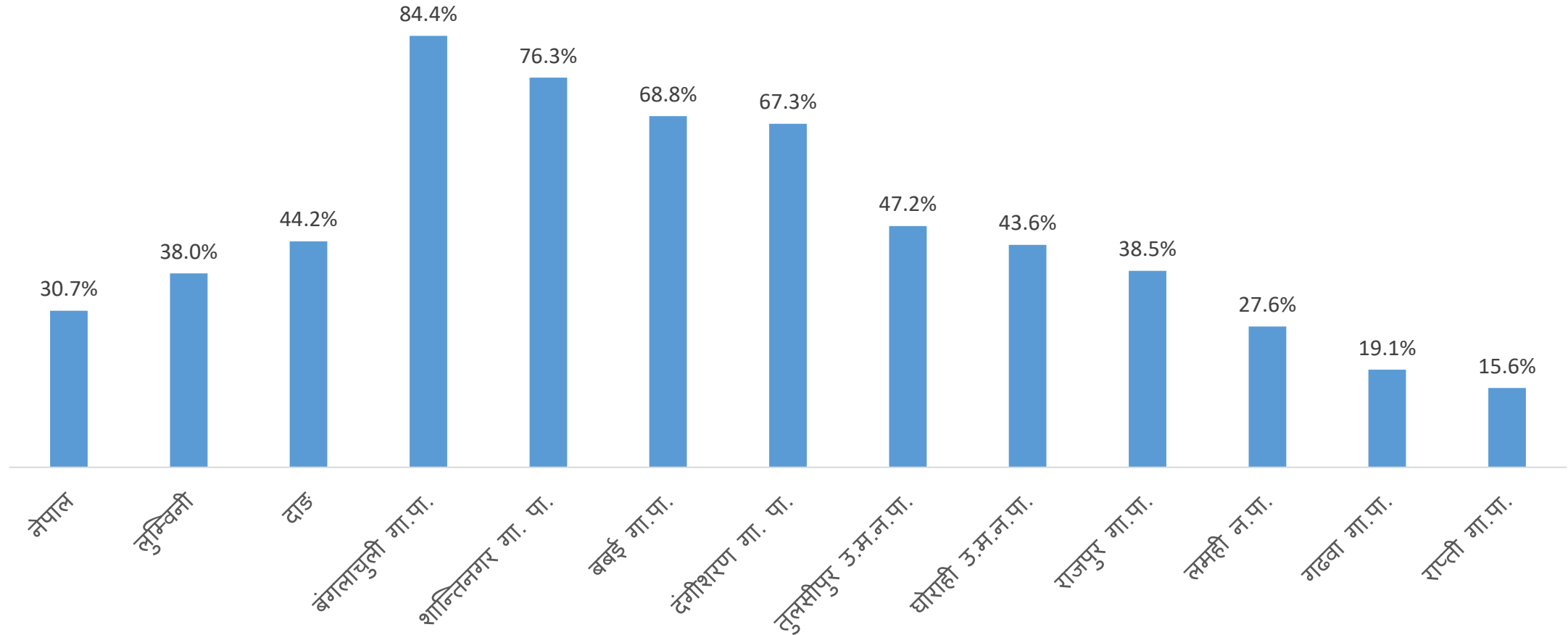

क्षेत्र	जम्मा परिवार	माटोको जोडाई भएको ईटा/ढुङ्गा	सिमेन्टको जोडाई भएको ईटा/ढुङ्गा	काठ/फल्याक	वाँसकोजन्य सामग्री	काँचो इटा	जस्ता टिन	प्रिप्याब	अन्य
नेपाल	6660841	30.7%	52.2%	3.2%	11.7%	0.4%	1.2%	0.0%	0.6%
लुम्बिनी	1141345	38.0%	53.3%	1.6%	4.5%	1.4%	0.2%	0.0%	1.0%
दाङ	162266	44.2%	45.8%	2.6%	2.9%	4.1%	0.1%	0.0%	0.1%
बंगलाचुली गा.पा.	5139	84.4%	8.0%	6.8%	0.3%	0.3%	0.0%	0.0%	0.1%
घोराही उ.म.न.पा.	49761	43.6%	48.9%	0.3%	0.3%	6.7%	0.2%	0.0%	0.0%
तुलसीपुर उ.म.न.पा.	46018	47.2%	49.6%	0.2%	0.1%	2.7%	0.0%	0.0%	0.0%
शान्तिनगर गा. पा.	6919	76.3%	20.0%	0.1%	0.2%	3.5%	0.0%	0.0%	0.0%
बबई गा.पा.	7527	68.8%	22.8%	3.8%	0.1%	4.5%	0.0%	0.0%	0.0%
दंगीशरण गा. पा.	5825	67.3%	19.2%	0.2%	0.2%	13.1%	0.0%	0.0%	0.0%
लमही न.पा.	13458	27.6%	62.0%	2.5%	5.5%	2.3%	0.0%	0.1%	0.1%
राप्ती गा.पा.	11826	15.6%	64.5%	5.8%	10.5%	3.1%	0.1%	0.1%	0.3%
गढवा गा.पा.	9964	19.1%	48.0%	12.9%	18.6%	0.6%	0.2%	0.0%	0.6%
राजपुर गा.पा.	5829	38.5%	31.2%	18.7%	10.6%	0.8%	0.1%	0.0%	0.1%

राष्ट्रिय र प्रदेशको तुलनामा दाङमा घरको बाहिरी गारोमा माटोको जोडाई भएका ईटा ढूङ्गा प्रयोग वढी भएको देखिन्छ। दाङमा सवैभन्दा वढी सिमेन्टको जोडाई भएका ईटा ढुङ्गा ४५.८ प्रतिशत , दोस्रोमा माटोको जोडाई भएको ईटा ढुङ्गा ४४.२ प्रतिशत रहेका छन्।

वाहिरी गारो माटोको जोडाई भएका ईटा ढुङ्गा प्रयोग भएका परिवार

समग्र देश र प्रदेशको तुलनामा दाङ जिल्लामा बाहिरी गारो माटोको जोडाई भएका घरमा बस्ने परिवारको हिस्सा वढो देखिएको छ। पालिकास्तरमा हेर्दा यस्तो परिवारको हिस्सा सबै भन्दा वढी बंगलाचुली गा पा र सबैभन्दा कम राप्ती गा पा देखिएको छ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

परिवारले प्रयोग गरेको घरको छाना

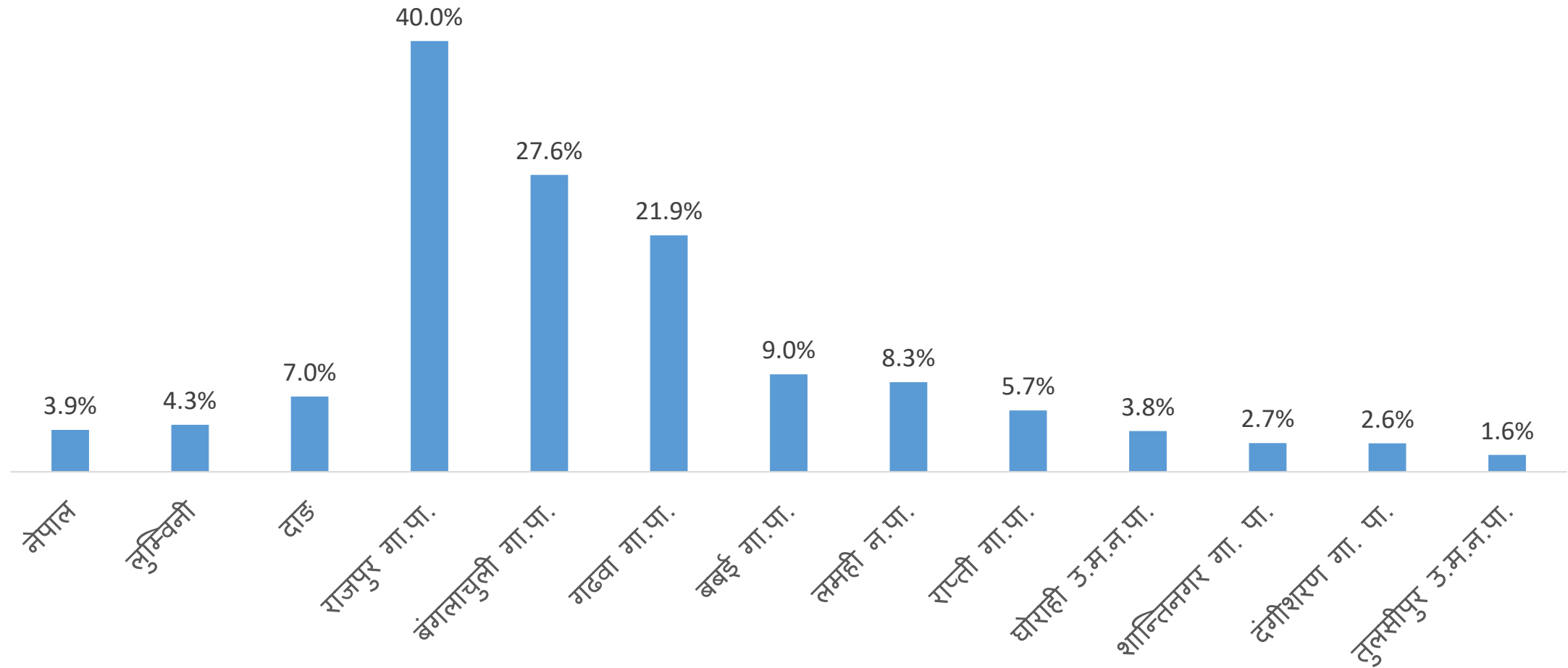
क्षेत्र	जम्मा परिवार	जस्ता/ टिन/ च्यादर	सिमेन्ट/ ढलान	खर पराल छ्वाली	टायल/ खपडा /झिङ्गिटि	ढुङ्गा/स्लेट	काठ/ फल्याक	माटो	अन्य
नेपाल	6660841	41.9%	37.8%	3.9%	9.2%	6.1%	0.3%	0.7%	0.1%
लुम्बिनी	1141345	40.2%	45.4%	4.3%	4.8%	4.7%	0.2%	0.1%	0.1%
दाङ	162266	53.6%	36.4%	7.0%	2.3%	0.6%	0.0%	0.0%	0.0%
बंगलाचुली गा.पा.	5139	69.9%	2.4%	27.6%	0.1%	0.1%	0.0%	0.0%	0.0%
घोराही उ.म.न.पा.	49761	57.5%	37.3%	3.8%	0.5%	0.8%	0.0%	0.0%	0.0%
तुलसीपुर उ.म.न.पा.	46018	55.8%	41.1%	1.6%	1.0%	0.5%	0.0%	0.0%	0.0%
शान्तिनगर गा. पा.	6919	71.9%	13.5%	2.7%	11.2%	0.7%	0.0%	0.0%	0.0%
बबई गा.पा.	7527	64.1%	14.3%	9.0%	12.1%	0.4%	0.0%	0.0%	0.0%
दंगीशरण गा. पा.	5825	70.8%	12.6%	2.6%	13.6%	0.2%	0.0%	0.0%	0.1%
लमही न.पा.	13458	40.3%	50.1%	8.3%	0.6%	0.6%	0.0%	0.0%	0.0%
राप्ती गा.पा.	11826	35.1%	56.0%	5.7%	2.5%	0.5%	0.1%	0.0%	0.1%
गढवा गा.पा.	9964	34.3%	41.3%	21.9%	1.9%	0.5%	0.1%	0.0%	0.0%
राजपुर गा.पा.	5829	36.7%	22.3%	40.0%	0.6%	0.2%	0.2%	0.0%	0.0%

दाङ जिल्लाका जस्ता /टिनको प्रयोग भएका घरका छानामा बस्ने परिवार सवैभन्दा वढी अर्थात ५३.६ प्रतिशत रहेका छन् जुन लुम्बिनी प्रदेश र नेपालको तुलनामा वढी देखिन्छ। त्यसैगरी दोस्रो र तेस्रोमा क्रमशः सिमेन्ट ढलान ३६.४ प्रतिशत र खर पराल ७ प्रतिशत रहेको छ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

खर/ पराल/ छुवालीको छाना भएका परिवार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

परिवारमा खानेपानीको मुख्य स्रोत

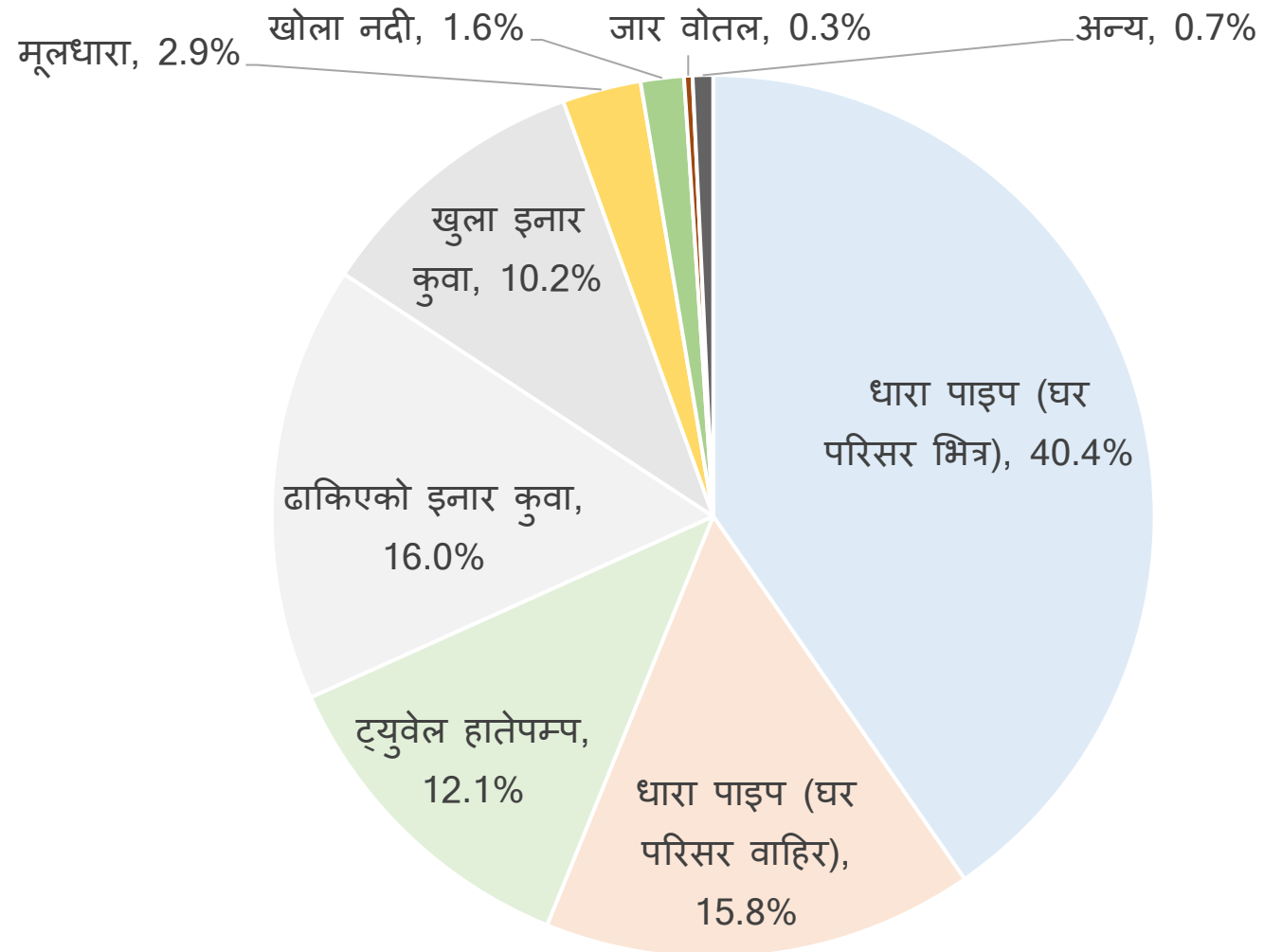

क्षेत्र	जम्मा परिवार	पाइप धारा (घर परिसर बाहिर)	पाइप धारा (घर परिसर भित्र)	ट्युबेल/ हातेपम्प	ढाकिएको इनार कुवा	खुला इनार कुवा	मूल धारा	नदी खोला	जार वोतल	अन्य
नेपाल	6660841	34.6%	22.4%	29.8%	1.5%	2.1%	3.9%	0.4%	4.6%	0.7%
लुम्बिनी	1141345	37.8%	19.6%	32.8%	2.6%	2.3%	2.6%	0.4%	1.3%	0.6%
दाङ	162266	40.4%	15.8%	12.1%	16.0%	10.2%	2.9%	1.6%	0.3%	0.7%
बंगलाचुली गा.पा.	5139	26.5%	53.2%	0.2%	2.0%	6.2%	9.9%	2.0%	0.0%	0.1%
घोराही उ.म.न.पा.	49761	41.6%	16.2%	0.9%	24.2%	12.1%	2.5%	1.7%	0.2%	0.6%
तुलसीपुर उ.म.न.पा.	46018	47.8%	13.7%	3.4%	19.8%	10.3%	2.4%	0.7%	0.6%	1.2%
शान्तिनगर गा. पा.	6919	61.0%	17.3%	1.8%	9.0%	5.7%	3.7%	0.4%	0.0%	1.0%
बबई गा.पा.	7527	60.7%	19.6%	1.5%	4.8%	3.4%	6.0%	3.9%	0.0%	0.2%
दंगीशरण गा. पा.	5825	20.9%	13.2%	2.4%	32.4%	22.6%	5.5%	2.4%	0.0%	0.6%
लमही न.पा.	13458	39.4%	12.9%	30.5%	4.9%	10.2%	0.9%	0.2%	0.3%	0.8%
राप्ती गा.पा.	11826	32.2%	12.6%	47.4%	1.7%	2.9%	2.6%	0.1%	0.2%	0.2%
गढवा गा.पा.	9964	19.0%	11.5%	51.9%	4.4%	10.0%	1.9%	0.7%	0.4%	0.2%
राजपुर गा.पा.	5829	7.2%	12.4%	41.7%	8.7%	14.2%	2.4%	12.4%	0.2%	0.8%

धारा पाइपको पानी खाने परिवारको हिस्सा राष्ट्रिय स्तर र प्रदेश स्तरको तुलनामा दाङमा वढी देखिन्छ। दाङ जिल्लामा सवै भन्दा वढी अर्थात ४०.४ प्रतिशत परिवारले घर परिसर बाहिर पाइप धाराको पानी पिउने गरेको पाइएको छ भने दोस्रो र तेस्रोमा क्रमशः घर परिसर बाहिर धारा पाइपको पानी खाने १५.८ प्रतिशत र ट्युबे हातेपम्पको पानी खाने १२.१ प्रतिशत परिवार रहेका छन्।

दाङ जिल्लामा खानेपानीको मुख्य स्रोतअनुसार परिवार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

परिवारमा खाना पकाउन प्रयोग गरिने मुख्य इन्धन

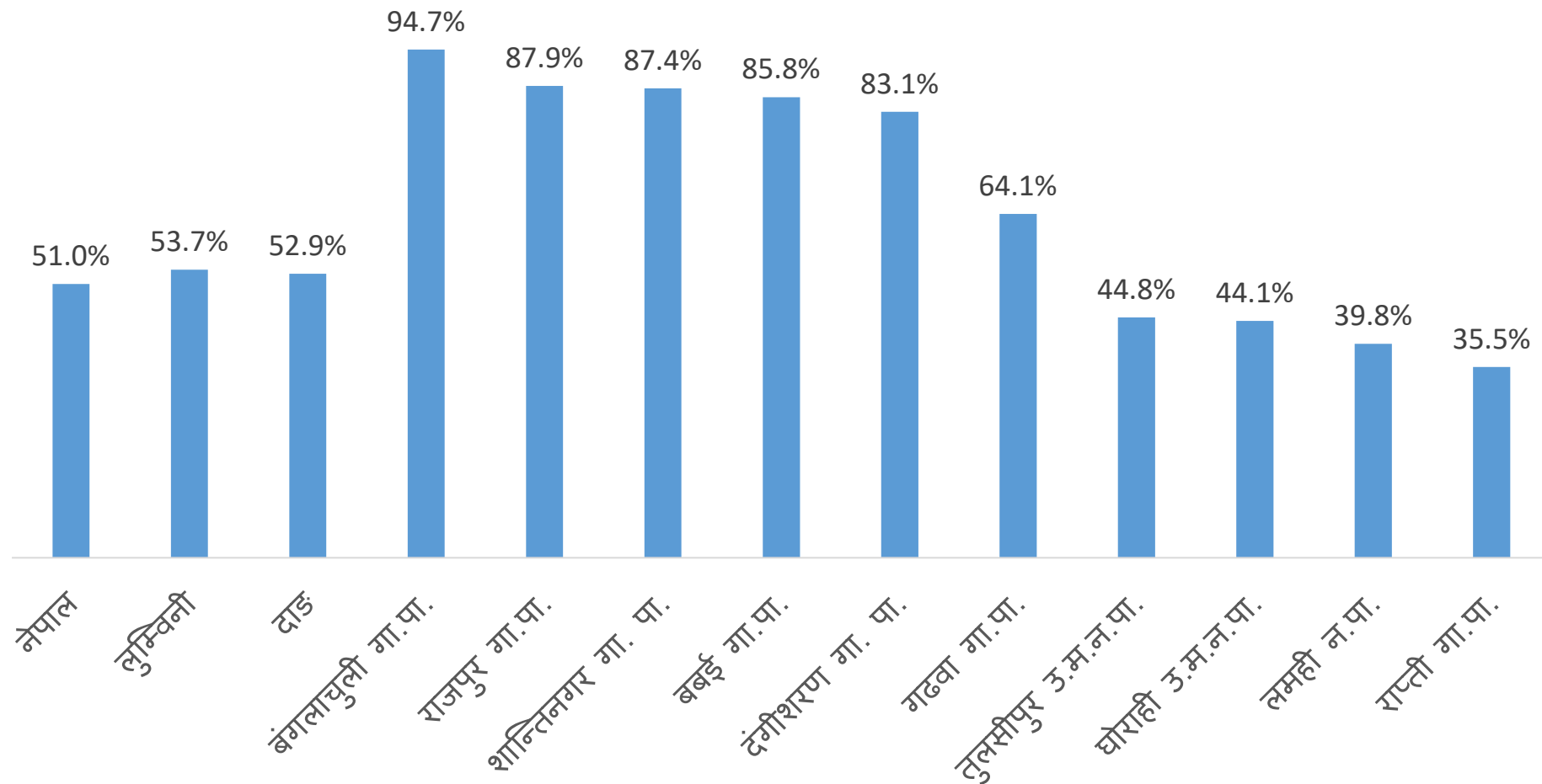
क्षेत्र	जम्मा परिवार	काठ दाउरा	एल. पि. ग्यास	विजुली	गुँइठा	बायो ग्यास	मट्टितेल	अन्य
नेपाल	6660841	51.0%	44.3%	0.5%	2.9%	1.2%	0.0%	0.1%
लुम्बिनी	1141345	53.7%	42.2%	0.4%	2.1%	1.5%	0.1%	0.1%
दाङ	162266	52.9%	43.6%	0.3%	0.7%	2.3%	0.1%	0.1%
बंगलाचुली गा.पा.	5139	94.7%	5.2%	0.0%	0.0%	0.1%	0.0%	0.0%
घोराही उ.म.न.पा.	49761	44.1%	52.6%	0.2%	0.8%	2.1%	0.0%	0.2%
तुलसीपुर उ.म.न.पा.	46018	44.8%	51.8%	0.2%	1.4%	1.6%	0.2%	0.0%
शान्तिनगर गा. पा.	6919	87.4%	11.7%	0.1%	0.3%	0.4%	0.1%	0.0%
बबई गा.पा.	7527	85.8%	13.0%	0.0%	0.2%	0.7%	0.2%	0.0%
दंगीशरण गा. पा.	5825	83.1%	14.2%	0.1%	0.3%	2.2%	0.1%	0.1%
लमही न.पा.	13458	39.8%	52.9%	0.4%	0.2%	6.5%	0.1%	0.1%
राप्ती गा.पा.	11826	35.5%	59.0%	0.8%	0.1%	4.6%	0.0%	0.0%
गढवा गा.पा.	9964	64.1%	31.8%	1.3%	0.0%	2.7%	0.1%	0.1%
राजपुर गा.पा.	5829	87.9%	10.0%	0.4%	0.7%	0.9%	0.1%	0.1%

दाङ जिल्लामा ५२.९ प्रतिशत परिवारले दाउराले खाना पकाउछन्। यसैगरी पालिका स्तरमा हेर्दा बंगलाचुली गाउँपालिकामा दाउरावाट खाना पकाउने परिवारको हिस्सा सबै भन्दा बढी ९४.७ प्रतिशत देखिन्छ। राप्ति गा पा मा सबै भन्दा कम ३५.५ प्रतिशत रहेको देखिन्छ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

दाउराले खाना पकाउने परिवार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

बत्ती वालन अक्सर प्रयोग गरिने स्रोत

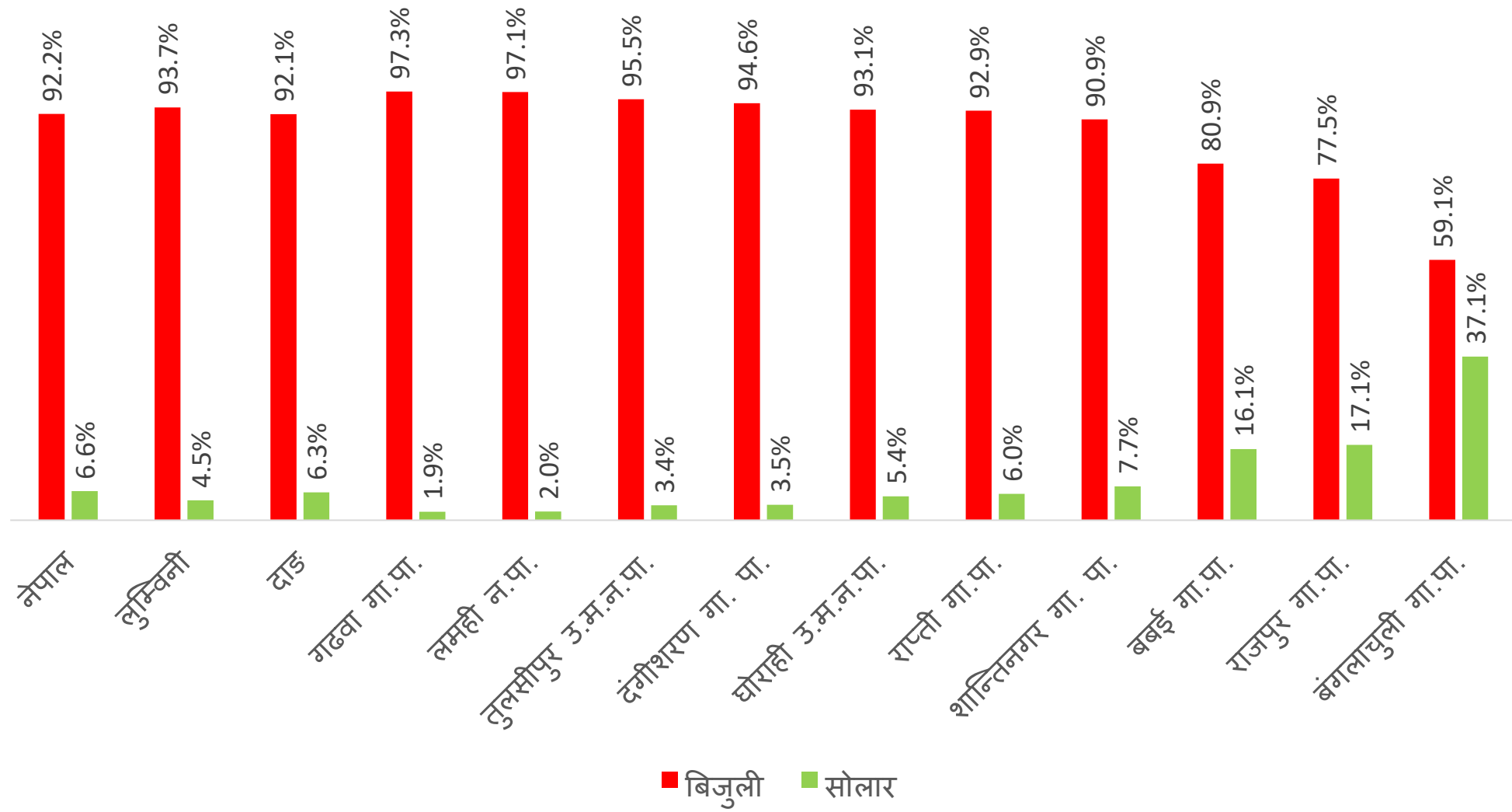

क्षेत्र	जम्मा परिवार	बिजुली	सोलार/सौर्य उर्जा	मट्टितेल	बायोग्याँस	अन्य
नेपाल	6660841	92.2%	6.6%	0.6%	0.0%	0.6%
लुम्बिनी	1141345	93.7%	4.5%	1.0%	0.0%	0.8%
दाङ	162266	92.1%	6.3%	0.6%	0.0%	0.9%
बंगलाचुली गा.पा.	5139	59.1%	37.1%	0.6%	0.0%	3.2%
घोराही उ.म.न.पा.	49761	93.1%	5.4%	0.8%	0.0%	0.6%
तुलसीपुर उ.म.न.पा.	46018	95.5%	3.4%	0.5%	0.0%	0.6%
शान्तिनगर गा. पा.	6919	90.9%	7.7%	0.7%	0.0%	0.6%
बबई गा.पा.	7527	80.9%	16.1%	0.9%	0.0%	2.1%
दंगीशरण गा. पा.	5825	94.6%	3.5%	0.8%	0.1%	1.1%
लमही न.पा.	13458	97.1%	2.0%	0.5%	0.0%	0.4%
राप्ती गा.पा.	11826	92.9%	6.0%	0.6%	0.0%	0.5%
गढवा गा.पा.	9964	97.3%	1.9%	0.2%	0.0%	0.6%
राजपुर गा.पा.	5829	77.5%	17.1%	0.9%	0.1%	4.3%

नेपालभर करिव ९२.२ प्रतिशत परिवारले बत्ती बाल्न विजुली प्रयोग गर्ने गरेकोमा लुम्बिनी प्रदेशमा ९३.७ प्रतिशत रहेको देखिन्छ भने दाङ जिल्लामा ९२.१ प्रतिशतले परिवारले बत्ति वालन अक्सर विजुली प्रयोग गर्छन्। दाङ जिल्लाका स्थानीय तहअनुसार हेर्दा सबै भन्दा वढी विद्युतको प्रयोग गर्ने परिवारको हिस्सा राप्ति गा पा ९७.३ प्रतिशत र सबैभन्दा कम प्रयोग गर्ने वंगलाचुली गा पा रहेको छ जहाँ करिव ३७.१ प्रतिशत परिवारले वत्ति वालन सौर्य उर्जा प्रयोग गर्छन्।

बत्ती वालन विजुली र सौर्यउर्जा प्रयोग गर्ने परिवार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालय

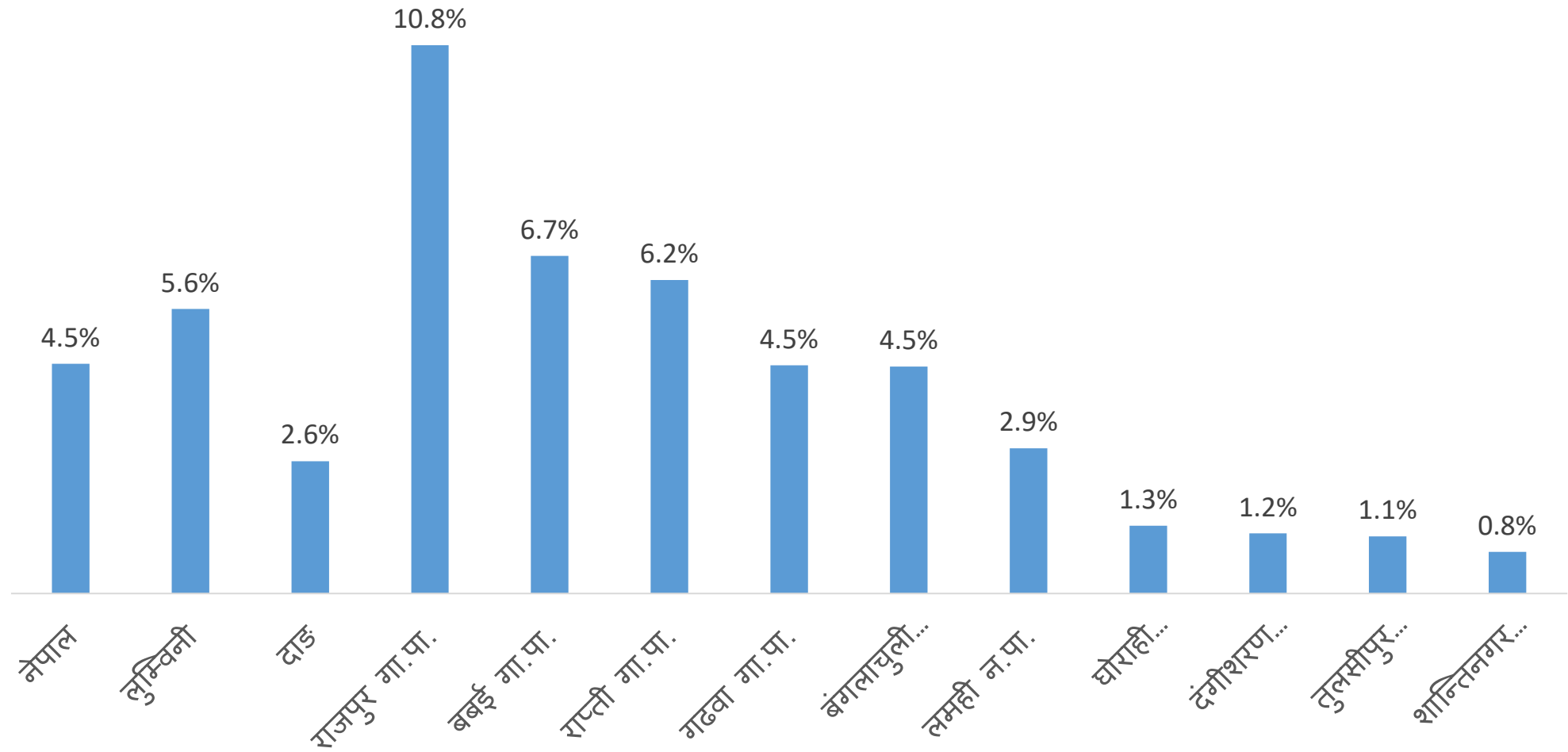
क्षेत्र	जम्मा परिवार	फलस भएको सार्वजनिक ढल	फलस भएको (सेफ्टी ट्याङ्की)	साधारण चर्पि	सार्वजनिक चर्पि	चर्पि नभएको
नेपाल	6660841	9.8%	55.1%	30.1%	0.5%	4.5%
लुम्बिनी	1141345	4.0%	58.6%	31.4%	0.4%	5.6%
दाङ	162266	3.0%	67.2%	26.8%	0.4%	2.6%
बंगलाचुली गा.पा.	5139	3.1%	75.1%	17.2%	0.1%	4.5%
घोराही उ.म.न.पा.	49761	2.3%	79.2%	16.9%	0.3%	1.3%
तुलसीपुर उ.म.न.पा.	46018	3.9%	74.3%	20.4%	0.3%	1.1%
शान्तिनगर गा. पा.	6919	3.7%	46.2%	49.1%	0.2%	0.8%
बबई गा.पा.	7527	2.1%	44.2%	46.1%	0.9%	6.7%
दंगीशरण गा. पा.	5825	3.2%	43.2%	52.1%	0.3%	1.2%
लमही न.पा.	13458	4.9%	62.6%	29.0%	0.6%	2.9%
राप्ती गा.पा.	11826	1.8%	66.5%	24.8%	0.8%	6.2%
गढवा गा.पा.	9964	1.4%	47.7%	45.9%	0.5%	4.5%
राजपुर गा.पा.	5829	3.6%	24.3%	60.1%	1.2%	10.8%

नेपालभर करिव ४.५ प्रतिशत परिवारमा चर्पि नभएकोमा लुम्बिनी प्रदेशमा ५.६ प्रतिशत परिवारको चर्पि नभएको प्रतिवेदनले देखाएको छ। दाङ जिल्लामा राष्ट्रिय र प्रदेश स्तरको तुलनामा चर्पि नभएको परिवारको हिस्सा थोरै अर्थात २.६ प्रतिशत रहेको छ जुनचाहीँ सरसफाइको दृष्टिकोणले दाङ जिल्ला राम्रो अवस्थामा देखिन्छ। दाङ जिल्लामा चर्पि नभएको परिवारको अंश सवैभन्दा वढी राजपुर गा पामा रहेको देखिन्छ सवैभन्दा कम शान्तिनगर गा पा रहेको छ। अर्थात शान्तिनगर गा पा मा अधिकांश सवै परिवारको चर्पि भएको देखिन्छ केवल ०.२ प्रतिशत परिवारको मात्र चर्पि नभएको देखिन्छ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

चर्पि / शौचालय नभएको परिवार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

परिवारले उपयोग गरेका केही घरायसी साधन तथा सुविधाहरू

क्षेत्र	जम्मा परिवार	कुनै पनि नभएको	कम्तिमा एउटा भएको	स्मार्ट मोवाइल	कम्प्युटर/ल्यापटप	इन्टरनेट	कार जिप	मोटर साइकल स्कुटर	विद्युतीय पंखा	रेफ्रिजरेटर
नेपाल	6660841	3.9%	96.1%	73.0%	15.0%	37.8%	3.1%	27.3%	53.1%	23.7%
लुम्बिनी	1141345	3.1%	96.9%	75.5%	11.1%	36.0%	2.5%	25.5%	59.9%	24.4%
दाङ	162266	3.3%	96.7%	76.9%	12.1%	34.2%	2.1%	19.6%	52.8%	17.7%
बंगलाचुली गा.पा.	5139	9.3%	90.7%	55.5%	3.5%	7.7%	0.3%	2.6%	1.0%	0.4%
घोराही उ.म.न.पा.	49761	3.0%	97.0%	81.7%	15.3%	39.7%	2.7%	24.2%	50.6%	21.1%
तुलसीपुर उ.म.न.पा.	46018	2.9%	97.1%	78.2%	14.1%	39.4%	2.2%	20.8%	49.7%	17.6%
शान्तिनगर गा. पा.	6919	2.8%	97.2%	76.0%	5.6%	39.2%	1.4%	9.3%	29.2%	5.9%
बबई गा.पा.	7527	4.5%	95.5%	75.8%	7.2%	28.0%	1.4%	9.0%	35.0%	8.2%
दंगीशरण गा. पा.	5825	3.1%	96.9%	67.1%	8.2%	15.3%	0.6%	11.3%	31.8%	4.0%
लमही न.पा.	13458	2.1%	97.9%	73.1%	12.6%	35.7%	2.7%	24.9%	81.6%	29.0%
राप्ती गा.पा.	11826	3.1%	96.9%	80.7%	10.5%	37.4%	2.3%	18.7%	78.4%	25.0%
गढवा गा.पा.	9964	3.0%	97.0%	76.2%	9.0%	18.9%	1.6%	18.5%	78.4%	17.5%
राजपुर गा.पा.	5829	7.4%	92.6%	58.2%	2.1%	5.5%	0.7%	11.4%	52.8%	4.3%

कुनै पनि साधन तथा सुविधा नभएको परिवार नेपाल लुम्बिनी र दाङमा क्रमशः ३.९ प्रतिशत, ३.१ प्रतिशत र ३.३ प्रतिशत रहेको छ। स्मार्ट मोवाइल प्रयोग गर्ने परिवारको हिस्सा दाङ जिल्लामा ६७.९ प्रतिशत र इन्टरनेट सुविधा भएको परिवार ३४.२ प्रतिशत रहेको छ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

महिलाका नाममा घरजग्गा भएको परिवार

क्षेत्र	जम्मा परिवार	घरमात्र भएको	जग्गा मात्र भएको	घर र जग्गा दुवै भएको	घर र जग्गा दुवै नभएको	उल्लेख नगरिएको
नेपाल	6660841	2.3%	9.7%	11.8%	74.6%	1.6%
लुम्बिनी	1141345	2.6%	9.3%	11.5%	74.8%	1.8%
दाङ	162266	2.0%	11.7%	13.2%	71.2%	1.8%
बंगलाचुली गा.पा.	5139	0.3%	3.5%	6.0%	87.5%	2.7%
घोराही उ.म.न.पा.	49761	2.2%	12.7%	17.2%	65.5%	2.3%
तुलसीपुर उ.म.न.पा.	46018	2.9%	13.4%	12.9%	69.1%	1.7%
शान्तिनगर गा. पा.	6919	1.0%	13.9%	14.8%	69.0%	1.3%
बबई गा.पा.	7527	0.9%	10.0%	6.7%	81.5%	0.9%
दंगीशरण गा. पा.	5825	0.9%	18.4%	11.3%	67.5%	1.9%
लमही न.पा.	13458	2.2%	9.1%	12.6%	74.6%	1.5%
राप्ती गा.पा.	11826	2.2%	9.2%	12.8%	74.1%	1.6%
गढवा गा.पा.	9964	0.8%	8.3%	9.8%	79.7%	1.4%
राजपुर गा.पा.	5829	0.6%	5.9%	5.0%	86.7%	1.8%

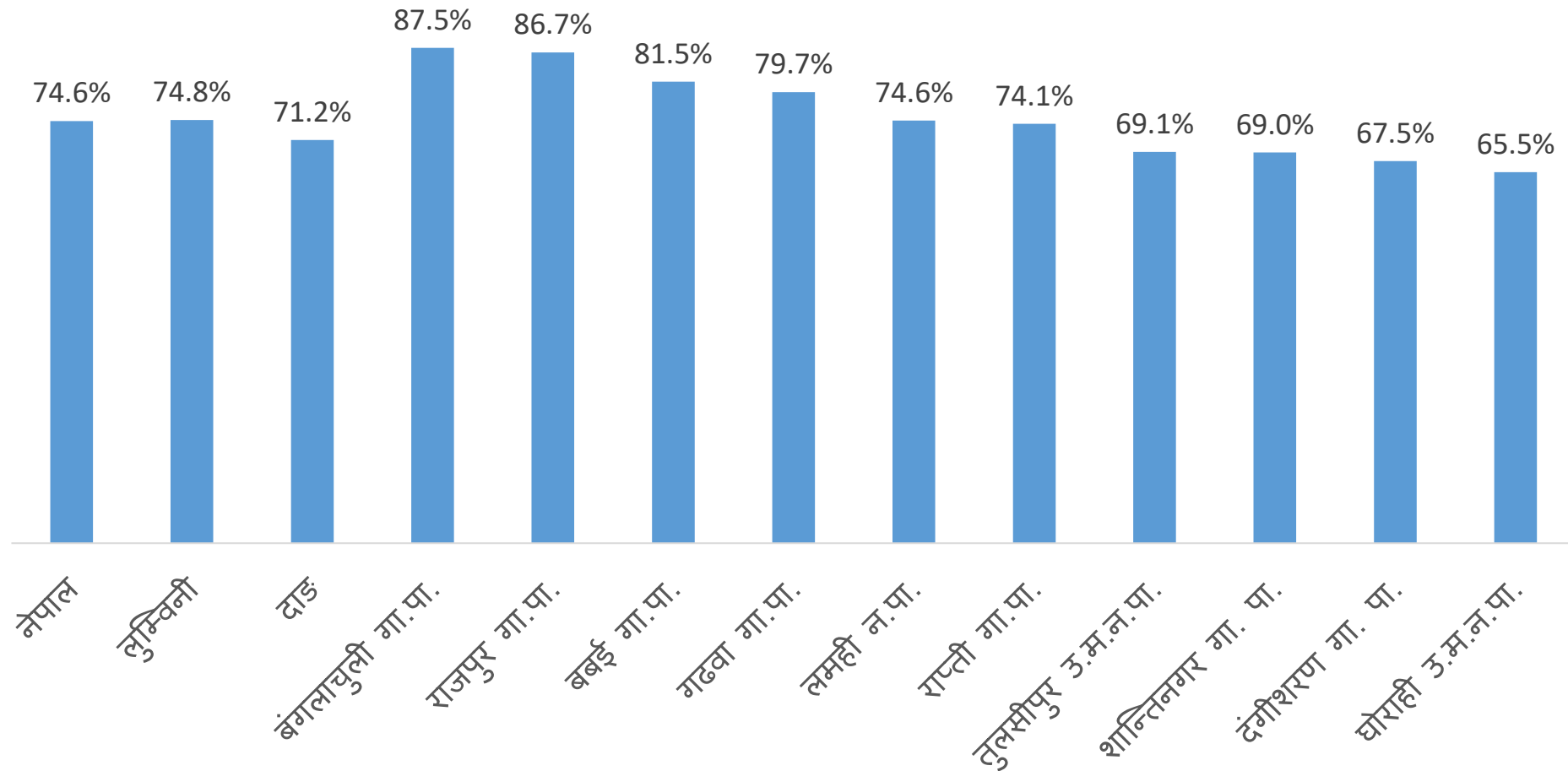
महिलाको नाममा घर र जग्गा दुवै नभएका परिवार नेपालभर करिव ७४.६ प्रतिशत, लुम्बिनी प्रदेशमा ७४.८ प्रतिशत र दाङमा ७१.२ प्रतिशत रहेका छन्। दाङमा महिलाको नाममा घर र जग्गा दुवै भएका १३.२ प्रतिशत जग्गामात्र भएका ११.७ प्रतिशत र घर मात्र भएका २.० प्रतिशत परिवार छन्।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

महिलाका नाममा घरजग्गा दुवै नभएका परिवार

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

कृषि वाहेकका साना घरेलु व्यवसाय संचालन गर्ने परिवार

क्षेत्र	व्यवसाय गर्ने जम्मा परिवार	घरेलु उद्योग	ब्यापार	यातायात	सेवा	अन्य
नेपाल	627887	21.9%	49.5%	5.5%	11.0%	12.0%
लुम्बिनी	95616	20.8%	49.3%	6.6%	11.7%	11.7%
दाङ	13294	17.9%	52.0%	8.7%	9.6%	11.8%
बंगलाचुली गा.पा.	210	21.9%	50.5%	2.9%	21.0%	3.8%
घोराही उ.म.न.पा.	3781	14.8%	54.0%	7.5%	9.5%	14.2%
तुलसीपुर उ.म.न.पा.	3748	14.9%	55.1%	8.7%	10.4%	11.0%
शान्तिनगर गा. पा.	660	14.8%	42.4%	11.2%	6.4%	25.2%
बबई गा.पा.	481	26.8%	47.2%	7.3%	14.1%	4.6%
दंगीशरण गा. पा.	539	21.7%	42.9%	14.8%	7.6%	13.0%
लमही न.पा.	1114	18.7%	56.7%	9.4%	9.2%	6.0%
राप्ती गा.पा.	1318	24.5%	48.3%	7.7%	8.2%	11.4%
गढवा गा.पा.	1004	28.4%	47.2%	10.9%	5.8%	7.8%
राजपुर गा.पा.	439	12.8%	49.2%	8.4%	15.0%	14.6%

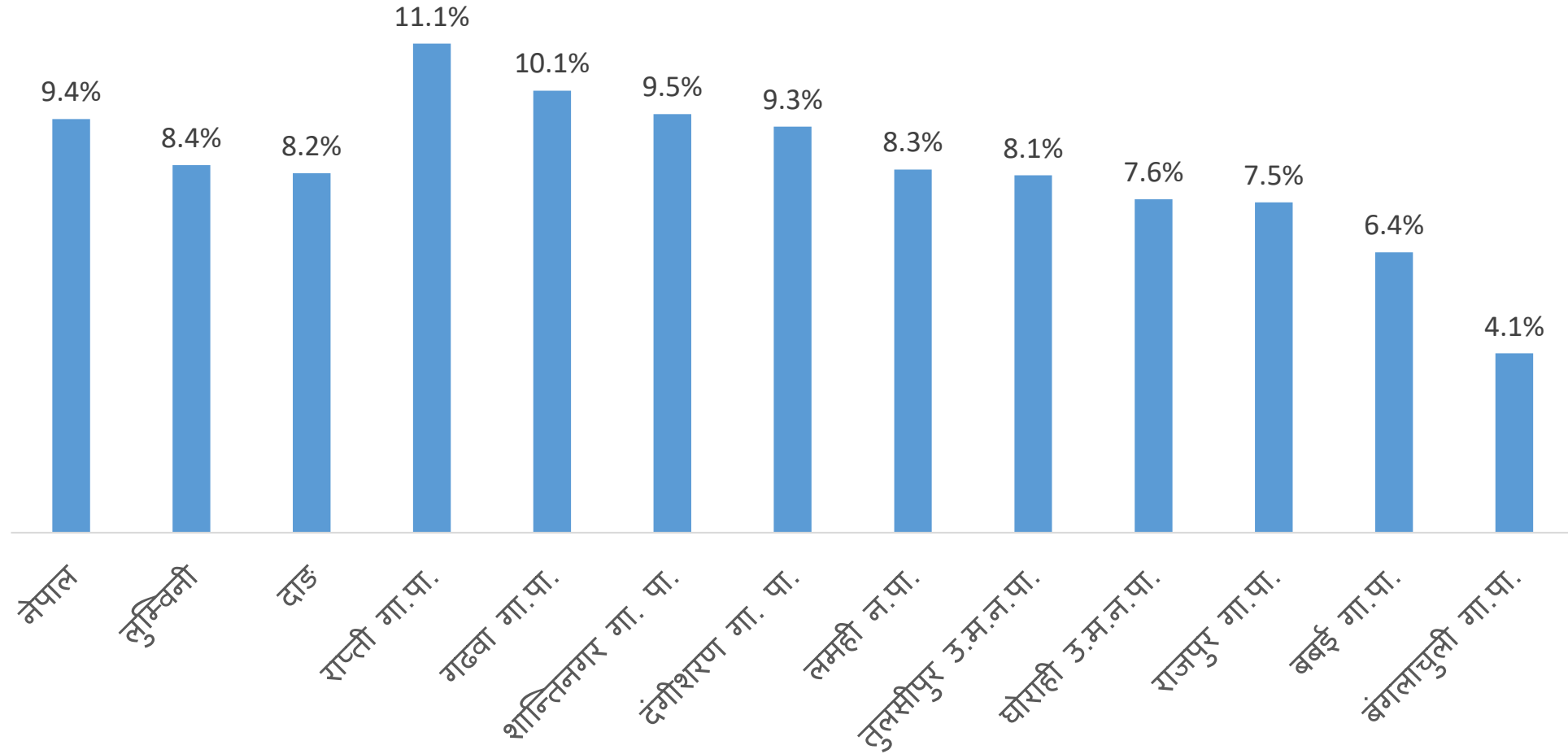
दाङ जिल्लामा कुल १,६२,२६६ परिवारमध्ये कृषि वाहेकका साना घरेलु व्यवसाय संचालन गर्ने परिवार ८.२ प्रतिशत अर्थात १३,२९४ रहेका छन् ती मध्ये ५२ प्रतिशतले ब्यापार १७.९ प्रतिशतले घरेलु उद्योग र ९.६ प्रतिशतले सेवा संचालन गरेको देखिएको छ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

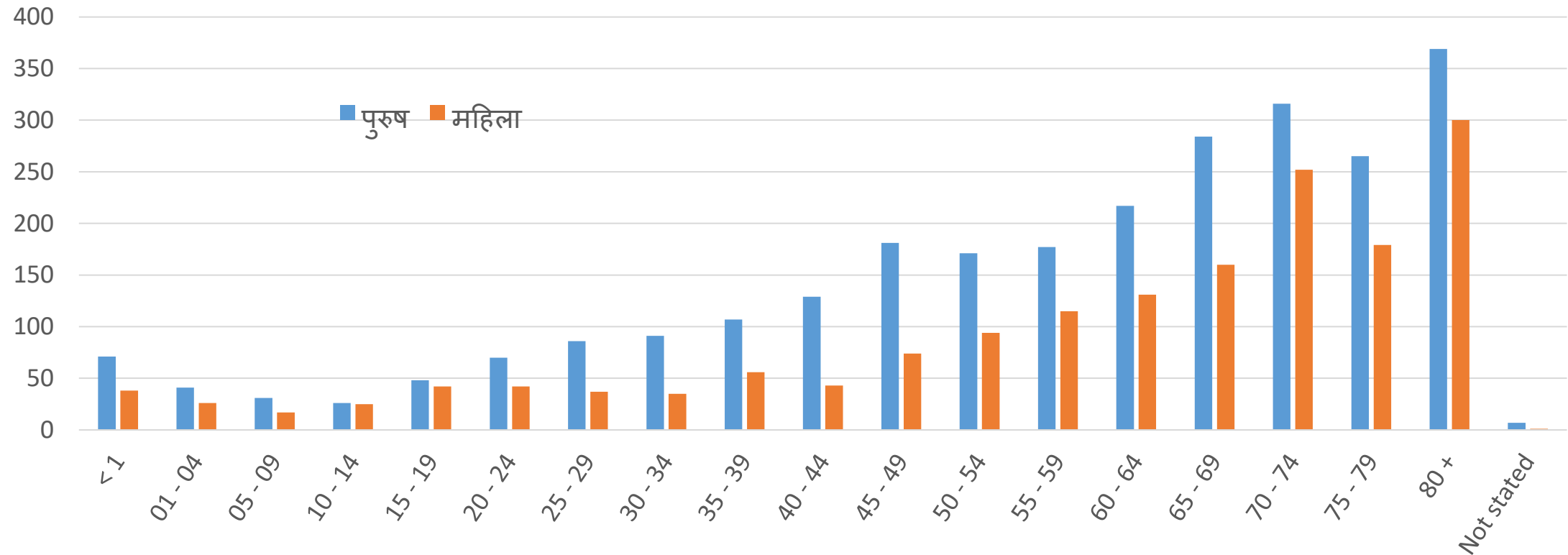
कृषि बाहेकका साना घरेलु व्यवसाय गर्ने परिवार

राष्ट्रिय तथा प्रदेश स्तर भन्दा कृषि बाहेकका साना घरेलु व्यवसाय गर्ने परिवार दाङ जिल्लामा थोरै अर्थात् ८.२ प्रतिशत रहेका छन्। दाङ जिल्लाका स्थानीय तहहरूमध्ये यस्तो व्यवसाय गर्ने परिवार सबै भन्दा धेरै राप्ति गा पा र सबैभन्दा थोरै बंगलाचुली गा पा रहेको देखिन्छ। दाङ जिल्लामा कृषि बाहेकका साना घरेलु व्यवसाय गर्ने कुल ९५६१६ परिवार मध्ये सबै भन्दा बढी ४९.३ प्रतिशत परिवारले व्यापार २०.८ प्रतिशतले घरेलु उद्योग र ११.७ प्रतिशतले सेवासम्बन्धी व्यवसाय गरेको देखिन्छ।

दाङ जिल्लामा उमेर र लिंगानुसार गणनाको समयभन्दा ठिक १२ महिना अगाडि भएको मृत्यूको संख्या

दाङ जिल्लामा ५० वर्ष भन्दा माथिको उमेरमा मृत्यू हुनेको संख्या बढ्दै गएको छ। एक वर्ष मुनिको शिशुको र पाँच मुनिको बाल मृत्यु क्रमशः १०९ र १७६ थियो। त्यसै गरी मृत्यू हुनेमा महिलाको भन्दा पुरुषको संख्या प्रायः सबै उमेर समूहमा बढी देखिएको छ।

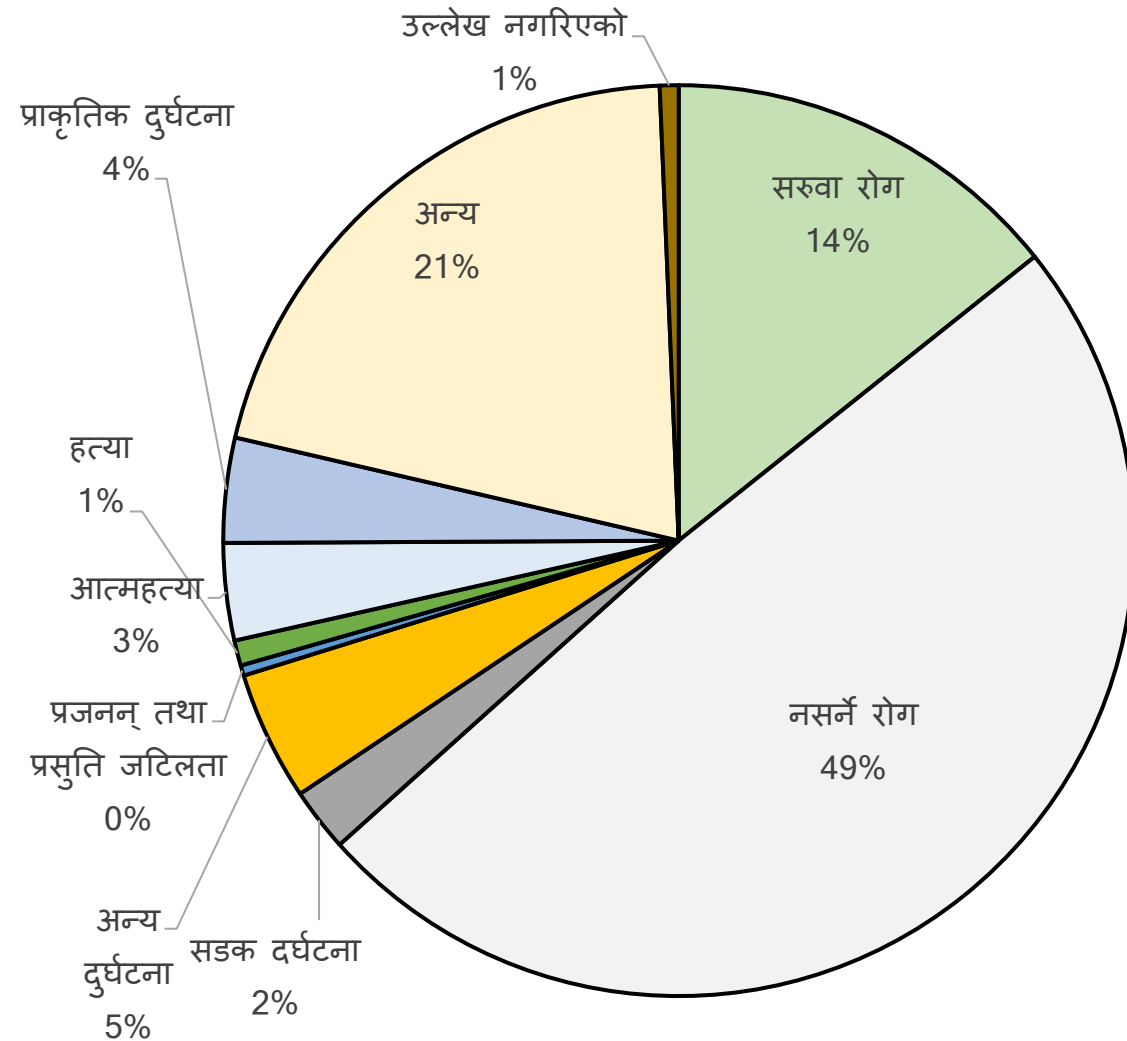

दाङ जिल्लामा मृत्यूको कारण अनुसार मृतकको संख्या

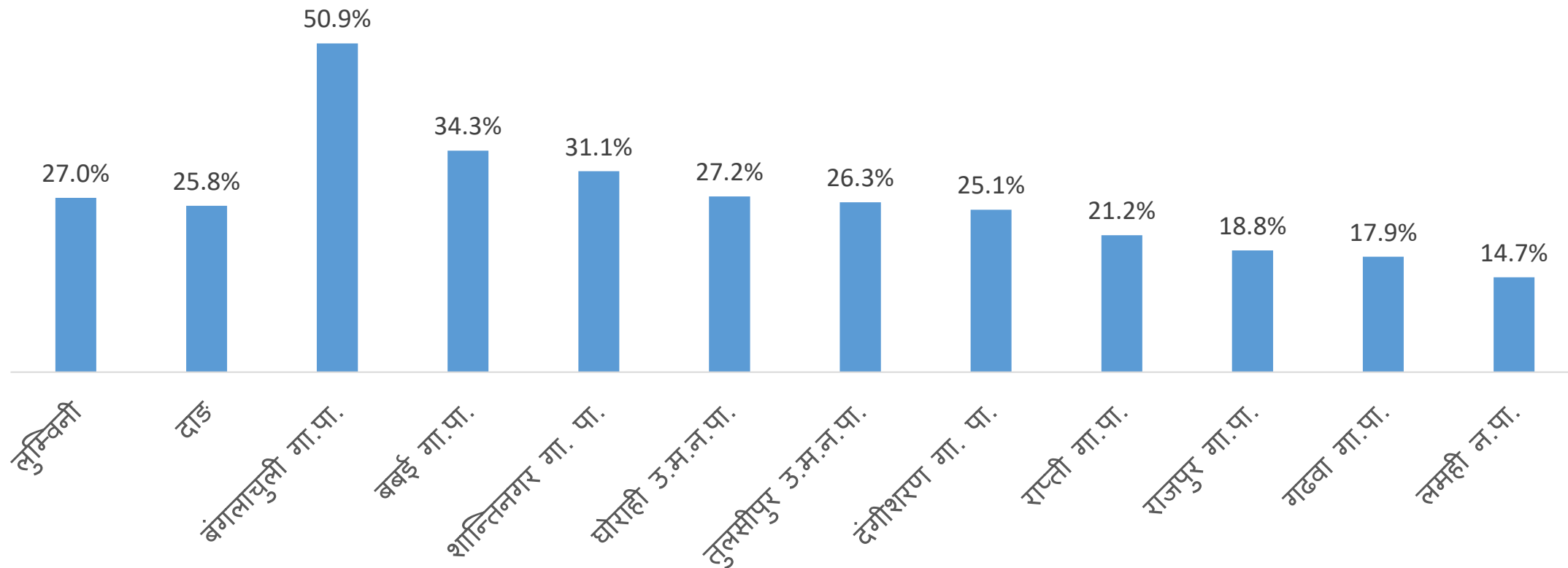
दाङ जिल्लामा जनगणना हुनु भन्दा ठिक १२ महिना अगाडि मृत्यू भएका कुल ४३५४ जनामध्ये मृतकका परिवारले दिएको जानकारी अनुसार सबै भन्दा बढी ४९ प्रतिशतको मृत्यू नसर्ने रोगका कारणले भएको छ भने दोस्रो कारणमा उपलब्ध विकल्प भन्दा फरक अन्य कारण रहेको छ। त्यस्तै गरी मृत्यूको तेस्रो कारण सरुवा रोग १४ प्रतिशत रहेको छ।

मृत्यू हुँदाको उमेर अनुसार १५ देखि ४९ वर्ष उमेर समूहका कुल ३२९ जना महिलाको मृत्यू भएकोमा ४ जनाको गर्भवती र १२ जनाको प्रसुती भएको बयालिस दिन भित्र मृत्यू भएको थियो।

कम्तिमा एक जना सदस्य विदेश गएको परिवार

दाङ जिल्लामा कम्तिमा एकजना ब्यक्ति विदेश रहेको परिवार एक चौथाइ भन्दा बढी २५.८ प्रतिशत देखिन्छ भने सबै भन्दा विदेश जाने परिवारको हिस्सा बंगलाचुली गा पा र सबैभन्दा कम लमही न पा मा देखिएको छ।

गएको ठाँउ वा देश अनुसार दाङबाट विदेश गएका ब्यक्तिको संख्या

दाङ जिल्लाबाट विदेश गएका कुल ५३,१५६ जना मध्ये सबै भन्दा बढी ३९ प्रतिशत व्यक्ति भारत गएका छन् भने दङ्गालीको दोस्रो गन्तव्य स्थलको रूपमा मध्ये पूर्वका (साउदी अरब, कुवेत, कतार, यू ए ई) जस्ता देशहरू रहेका छन्। त्यसै गरी तेस्रो गन्तव्य स्थलका रूपमा मलेशिया सिङ्गापुर जस्ता आसियन देशहरू रहेका छन्। चौथो गन्तव्यस्थलका रूपमा उत्तर अमेरिका रहेको छ। राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार दाङबाट विदेश गएको जनसंख्या ४३,१६० थियो।

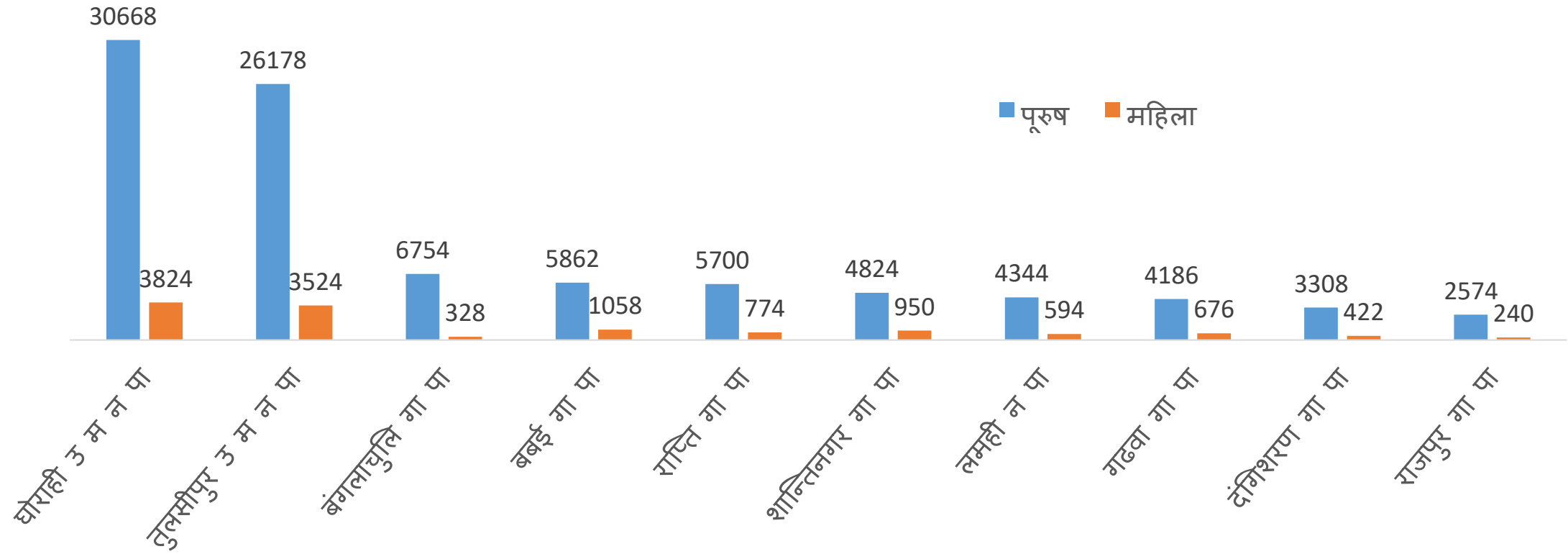
देश	संख्या	प्रतिशत
भारत	21290	39.9%
मध्यपूर्व	18519	34.7%
आसियन	6497	12.2%
उत्तर अमेरिका	2023	3.8%
अन्य आसियन	1776	3.3%
प्यासिफिक देश	1158	2.2%
यूरोपियन	928	1.7%
अन्य युरोपियन	691	1.3%
अफ्रिकन	136	0.3%
सार्क	127	0.2%
दक्षिण अमेरिका	11	0.0%
अन्य	79	0.1%
उल्लेख नगरिएका	159	0.3%
जम्मा	53156	100%

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

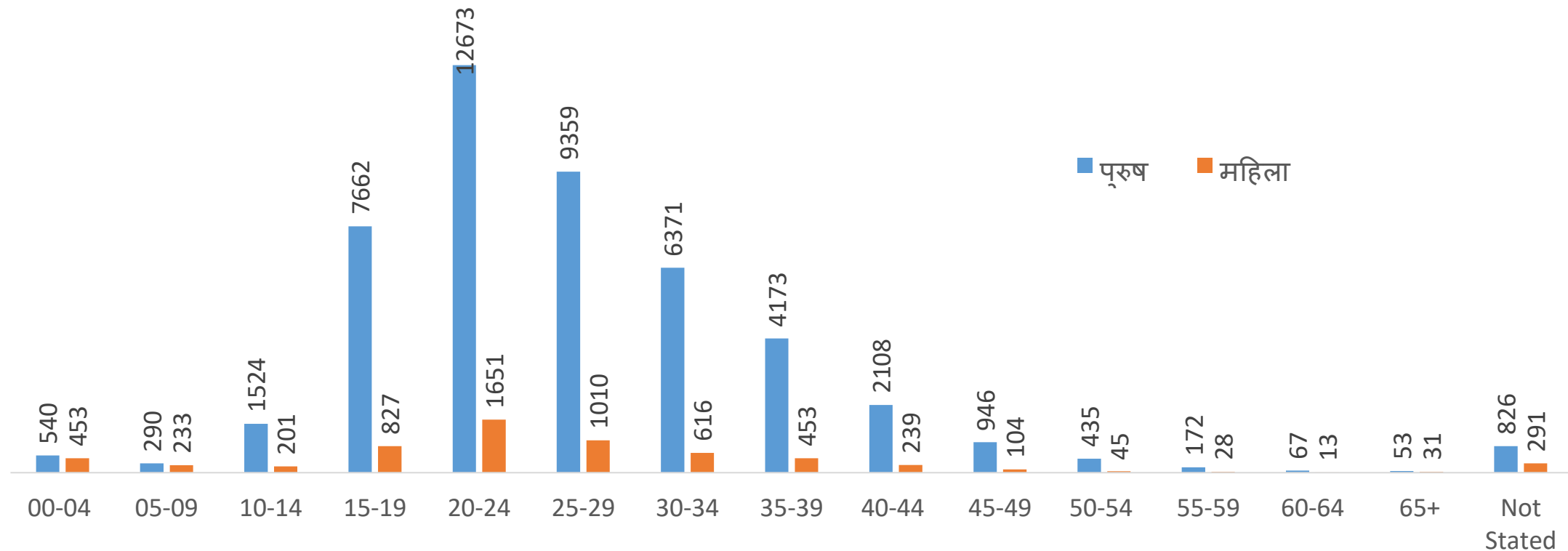
स्थानीय तहअनुसार विदेश गएका दाङ जिल्लाका व्यक्तिको संख्या

दाङ जिल्लाका स्थानीय तह अनुसार विदेश जाने व्यक्ति सवैभन्दा बढी घोराही उप महानगरपालिका ३४,४५२ जना र सवै भन्दा कम राजपुर गाउँपालिकामा २,८१४ जना रहेका छन्।

विदेश जाँदाको उमेर र लिङ्ग अनुसार विदेशमा गएका दाङ जिल्लाको जनसंख्या

दाङ जिल्लामा अक्सर वसोवास देश बाहिर गर्ने कुल ५३,३९४ जनामध्ये पुरुष ८८.४ प्रतिशत र महिला ११.६ प्रतिशत रहेका छन्। उमेर समूह अनुसार सबैभन्दा बढी २० देखि २४ वर्ष उमेर समूहका छन्।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

व्यक्तिगत विवरणमा आधारित नतिजा

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

दाङ जिल्लाको जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

जनसंख्या

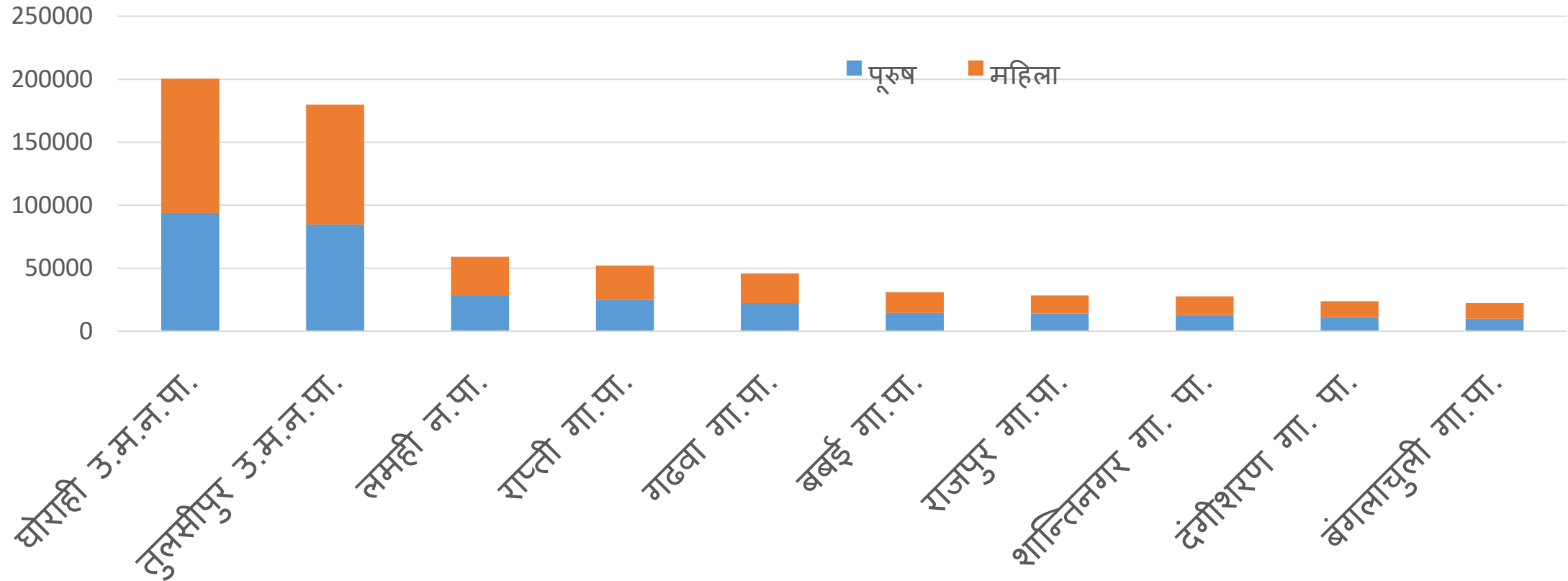
क्षेत्र	परिवार संख्या	जम्मा जनसंख्या	पुरुष	महिला	लैंगिक अनुपात	परिवारको औषत आकार	जन घनत्व	वार्षिक जनसंख्या वृद्धिदर
नेपाल	6666937	29164578	14253551	14911027	95.6	4.4	198	0.92%
लुम्बिनी	1141902	5122078	2454408	2667670	92.0	4.5	230	1.24%
दाङ	162316	674993	320573	354420	90.5	4.2	228	1.92%
बंगलाचुली गाउँपालिका	5139	22373	9832	12541	78.4	4.4	94	-0.77%
घोराही उपमहानगरपालिका	49761	200530	93806	106724	87.9	4.0	397	2.25%
तुल्सीपुर उपमहानगरपालिका	46018	179755	84764	94991	89.2	3.9	483	2.20%
शान्तिनगर गाउँपालिका	6919	27641	12801	14840	86.3	4.0	246	0.89%
बबई गाउँपालिका	7527	30968	14446	16522	87.4	4.1	124	1.15%
दंगीशरण गाउँपालिका	5825	23668	11197	12471	89.8	4.1	221	0.93%
लमही नगरपालिका	13458	59050	28501	30549	93.3	4.4	187	2.06%
राप्ती गाउँपालिका	11826	52123	24817	27306	90.9	4.4	335	2.36%
गढवा गाउँपालिका	9964	45898	22308	23590	94.6	4.6	128	1.65%
राजपुर गाउँपालिका	5829	28346	14058	14288	98.4	4.9	51	1.18%
संस्थागत	50	4641	4043	598				

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

स्थानीय तह अनुसार दाङ जिल्लाको जनसंख्याको वितरण

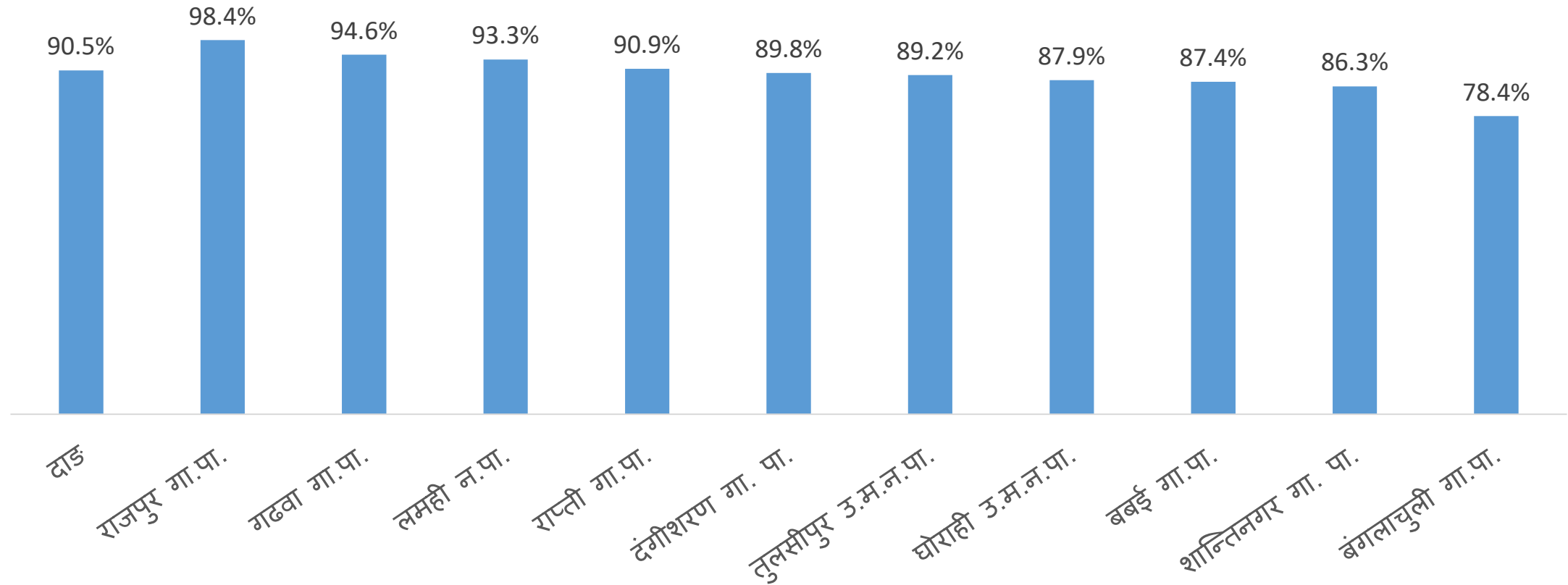
दाङ जिल्लामा सबै भन्दा बढी जनसंख्या घोराही उपमहानगरपालिका र सबै भन्दा थोरै जनसंख्या बंगलाचुली गाउँपालिकामा रहेको छ। दाङ जिल्लाको कुल जनसंख्याको करिब ५७ प्रतिशत जनसंख्या घोराही र तुलसीपुर उपमहानगरपालिकामा अक्सर बसोबास गर्छ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

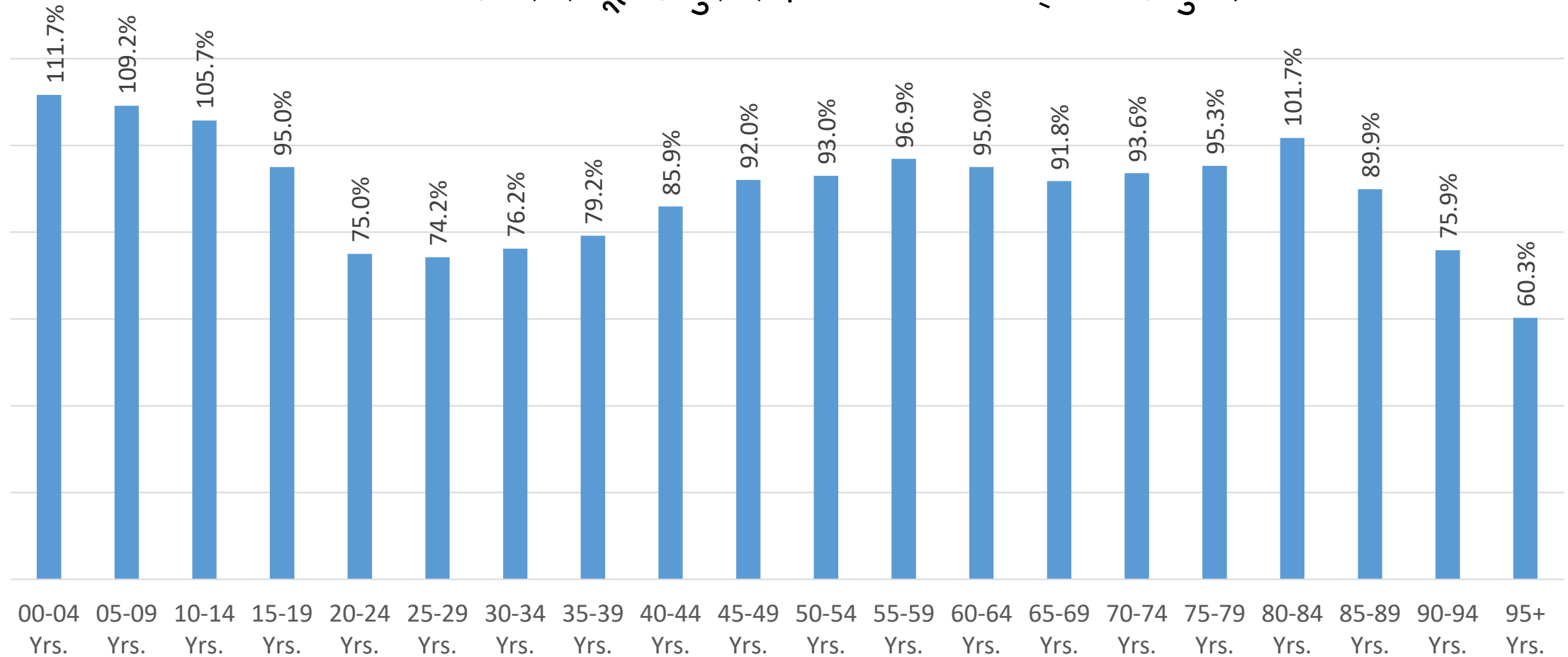
दाङ जिल्लामा स्थानीय तहअनुसार लैङ्गिक अनुपातको अवस्था

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार दाङ जिल्लाको लैङ्गिक अनुपात प्रतिसय महिलामा ९०.५ रहेको छ। राजपुर गाउँपालिकामा सबै भन्दा धेरै ८८.४ प्रतिशत र बंगलाचुली गाउँपालिका सबैभन्दा थोरै लैङ्गिक अनुपात ७८.४ प्रतिशत (प्रतिसय महिलामा पुरुषको संख्या) रहेको छ। भने समग्र जिल्लामा प्रतिसय महिलाको पुरुषको संख्या ८९.४ प्रतिशत रहेको छ।

पाँच वर्षको उमेर समूह अनुसार दाङ जिल्लाको लैङ्गिक अनुपात

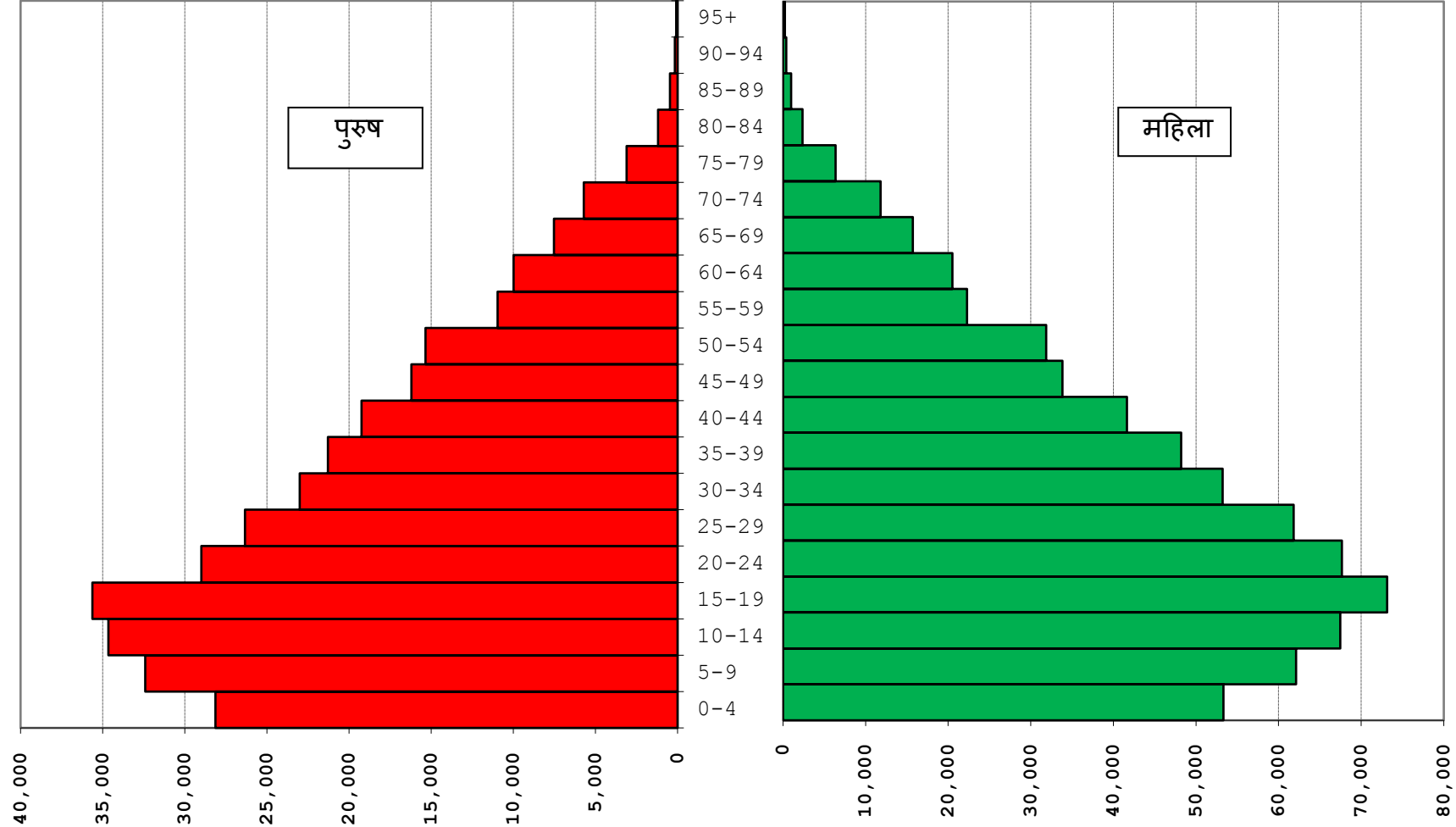

दाङ जिल्लामा काम गर्ने उमेर समूह अर्थात २० देखि ४४ वर्ष उमेर समूहको लैङ्गिक अनुपात कम रहेको छ भने पाँच वर्ष मुनिको लैङ्गिक अनुपात बढी छ। १५ वर्ष मुनिको लैङ्गिक अनुपात १०० भन्दा बढी रहेको छ र ८० वर्ष भन्दा माथिको उमेरमा प्रतिसय महिलामा पुरुषको संख्या थोरै रहेको छ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

दाङ जिल्लाको जनसंख्या पिरामिड

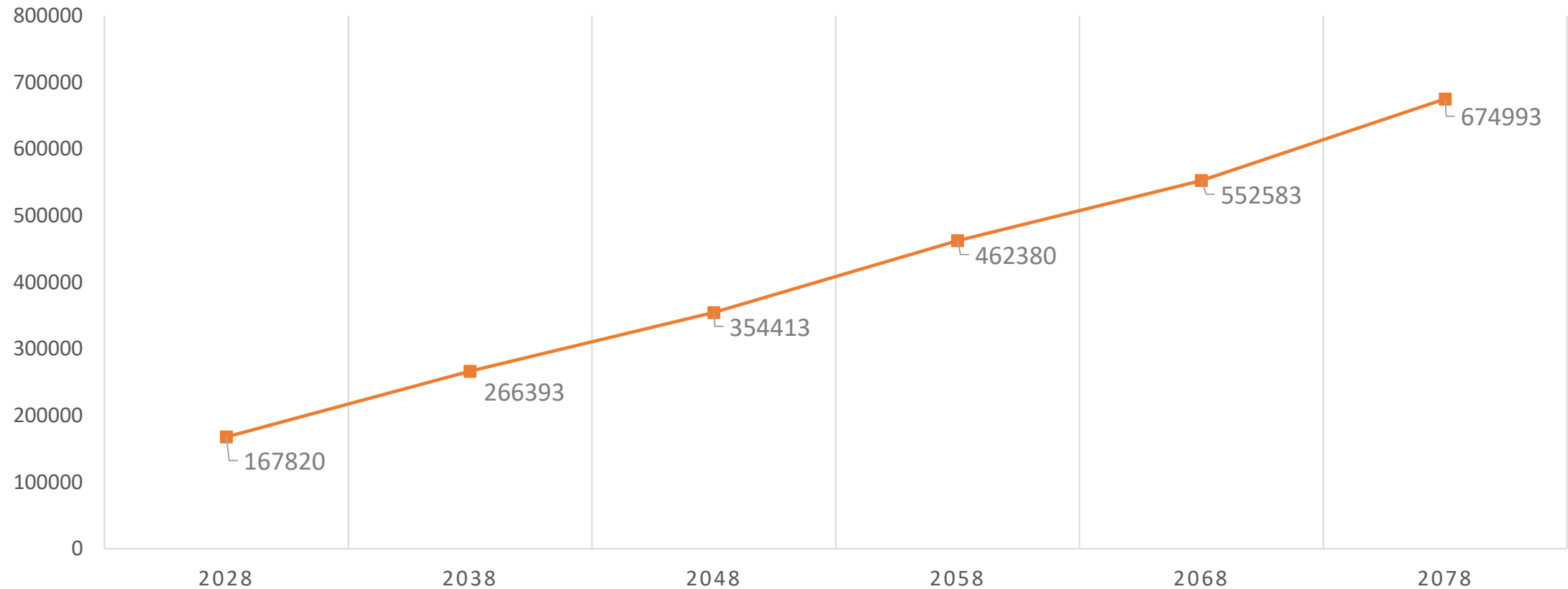

दाङ जिल्लाको जनसंख्या पिरामिड हेर्दा १५ वर्ष अगाडिको तुलनामा जन्मदर घट्दै गएको छ। सबै भन्दा बढी जनसंख्या १५ देखि १९ वर्षको उमेर समूहमा रहेको छ। कुल आश्रित अनुपात ५५.७ प्रतिशत रहेको छ जुन २०६८ र २०५८ को जनगणनामा क्रमशः ७४.७ र ८७.३ प्रतिशत थियो। कुल जनसंख्या मध्ये १५ वर्ष मुनिको १४.७ प्रतिशत १५ देखि ६० वर्षको ६४.२ प्रतिशत र ६० वर्ष माथिको ८.७ प्रतिशत जनसंख्या रहेको छ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

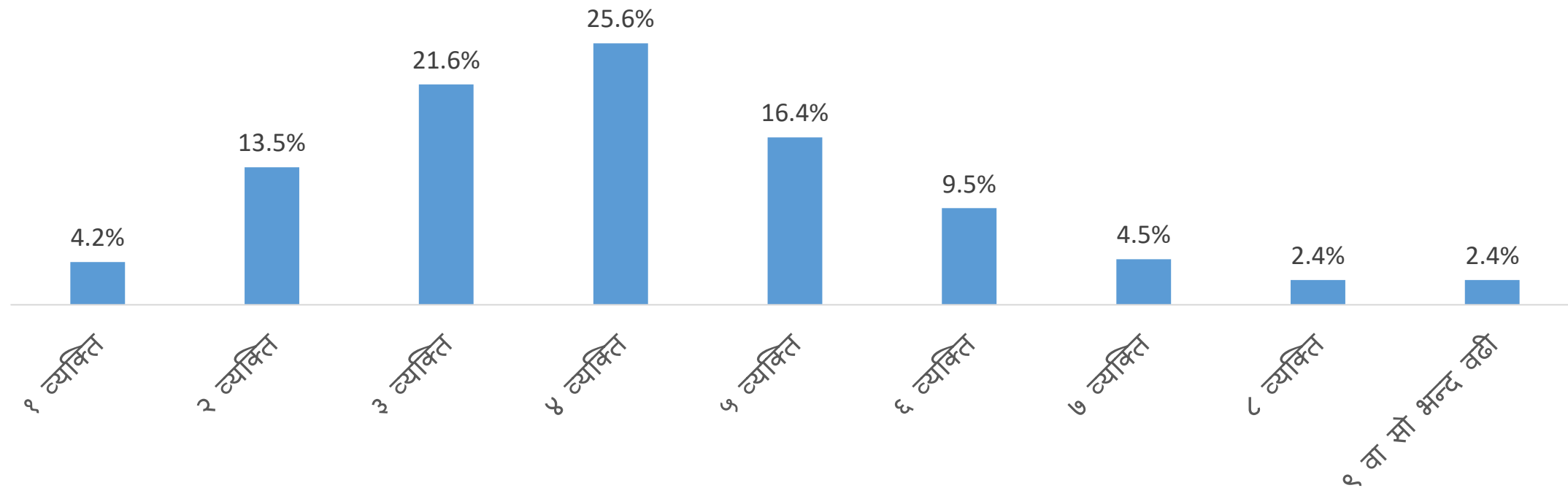
पछिल्ला पाँच जनगणनामा दाङ जिल्लाको जनसंख्या

दाङ जिल्लाको जनसंख्या ५० वर्षको अन्तरालमा वि सं २०२८ साल देखि २०७८ मा आउदा ४ गुणाले बढेको छ। दाङ जिल्लामा राष्ट्रिय जनगणना २०६८ तुलनामा २०७८ मा करिब साढे १० वर्षको अवधिमा कुल १,२२,४१० जना अर्थात् २२.२ प्रतिशत जनसंख्या थपिएको छ। २०७८ को जनगणनाको नतिजा अनुसार अन्य सुगम जिल्ला झैं दाङमा पनि जनसंख्या लगातार बढी रहेको छ। राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार दाङ जिल्लाको वार्षिक औषत जनसंख्या वृद्धिदर १.९२ प्रतिशत रहेको छ जुन २०६८ को जनगणनामा १.७८ प्रतिशत रहेको थियो।

परिवारको आकार अनुसार दाङ जिल्लाको परिवार संख्या (प्रतिशतमा)

दाङ जिल्लामा ४ जना सदस्य भएको परिवार २५.६ प्रतिशत दोस्रोमा ३ सदस्य भएको परिवार २१.६ प्रतिशत र तेस्रोमा ५ जना सदस्य भएको परिवार १६.४ प्रतिशत रहेको छ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

प्रमुख दस जातजाती अनुसार दाङ जिल्लाको जनसंख्या

सि नं	जातजाती	जनसंख्या	प्रतिशत
१	क्षेत्री	179876	26.6%
२	थारु	178381	26.4%
३	मगर	98061	14.5%
४	ब्राह्मण पहाडि	63877	9.5%
५	विश्वकर्मा	46165	6.8%
६	परियार	19220	2.8%
७	सन्यासी / दशनामी	12759	1.9%
८	मिजार	11850	1.8%
९	कुमाल	10126	1.5%
१०	यादव	9981	1.5%

दाङ जिल्लामा ७८ जात जातिका ब्यक्तिहरु रहेको पाइन्छ। दाङमा सबैभन्दा वढी क्षेत्री २६.६ प्रतिशत , दोस्रोमा थारु २६.४ प्रतिशत र तेस्रोमा मगर १४.५ प्रतिशत रहेका छन्।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

प्रमुख दस मातृभाषाअनुसार दाङ जिल्लाको जनसंख्या

सि नं	मातृ भाषा	जम्मा	प्रतिशत
१	नेपाली	453409	67.2%
२	थारु	174585	25.9%
३	मगर धुत	14465	2.1%
४	अवधी	14029	2.1%
५	मगर खाम	7618	1.1%
६	हिन्दी	3670	0.5%
७	नेपाल भाषा नेवारी	1439	0.2%
८	कुमाल	1359	0.2%
९	गरुड	850	0.1%
१०	भोजपुरी	826	0.1%

दाङ जिल्लामा ३० किसिमका मातृ भाषा बोल्ने ब्यक्तिहरु रहेको पाइन्छ। ती मध्ये सबैभन्दा बढी अर्थात ६७.२ प्रतिशत ब्यक्तिले मातृ भाषाका रुपमा नेपाली भाषा बोल्छन् भने दोस्रोमा थारु २५.९ प्रतिशत र तेस्रोमा मगर भाषी रहेका छन्।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

धर्म अनुसार दाङ जिल्लाको जनसंख्या

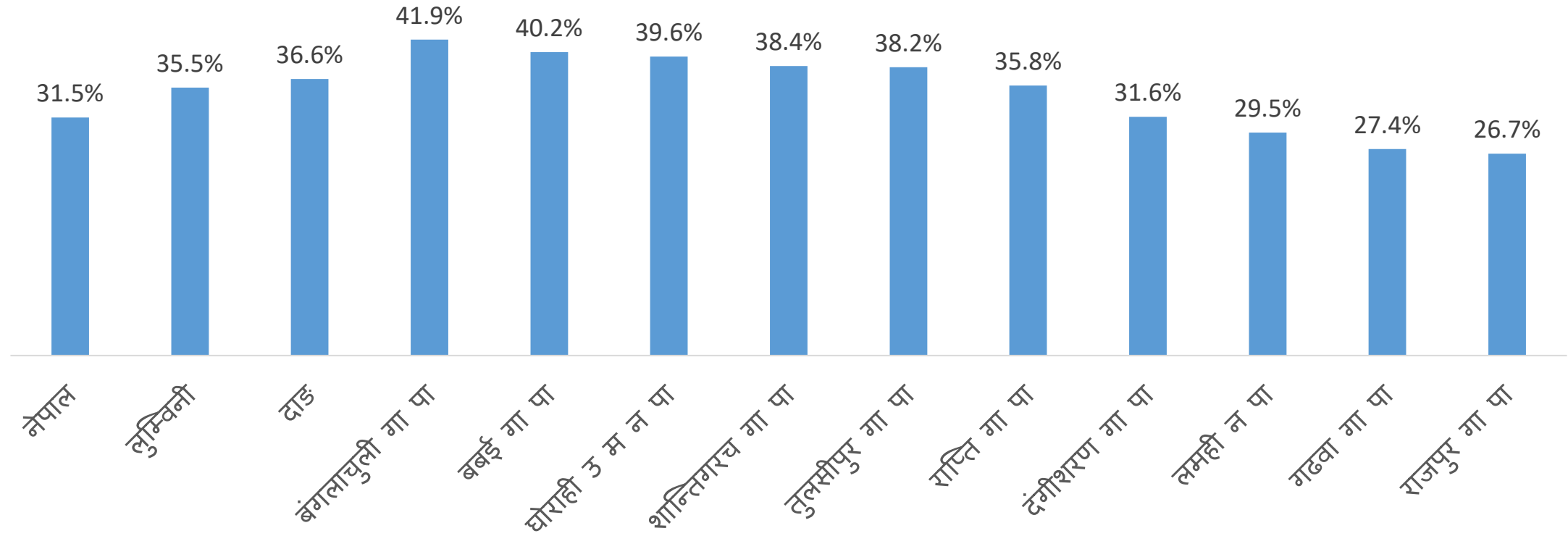
सि नं	धर्म	जनसंख्या	प्रतिशत
१	हिन्दु	643521	95.3%
२	क्रिश्चियन	11977	1.8%
३	इस्लाम	7179	1.1%
४	प्रकृति	6270	0.9%
५	बौद्ध	5959	0.9%
६	किरात	51	0.0%
७	बहाई	22	0.0%
८	बोन	11	0.0%
९	सिख	3	0.0%
१०	जैन	0	0.0%

दाङ जिल्लामा सवैभन्दा वढी ९५.३ प्रतिशत हिन्दु धर्म मान्ने ब्यक्ति छन् भने दोस्रोमा क्रिश्चियन र तेस्रोमा इस्लाम धर्मावलम्बीहरु रहेका छन्।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

महिला परिवारमूली भएका परिवार (प्रतिशत)

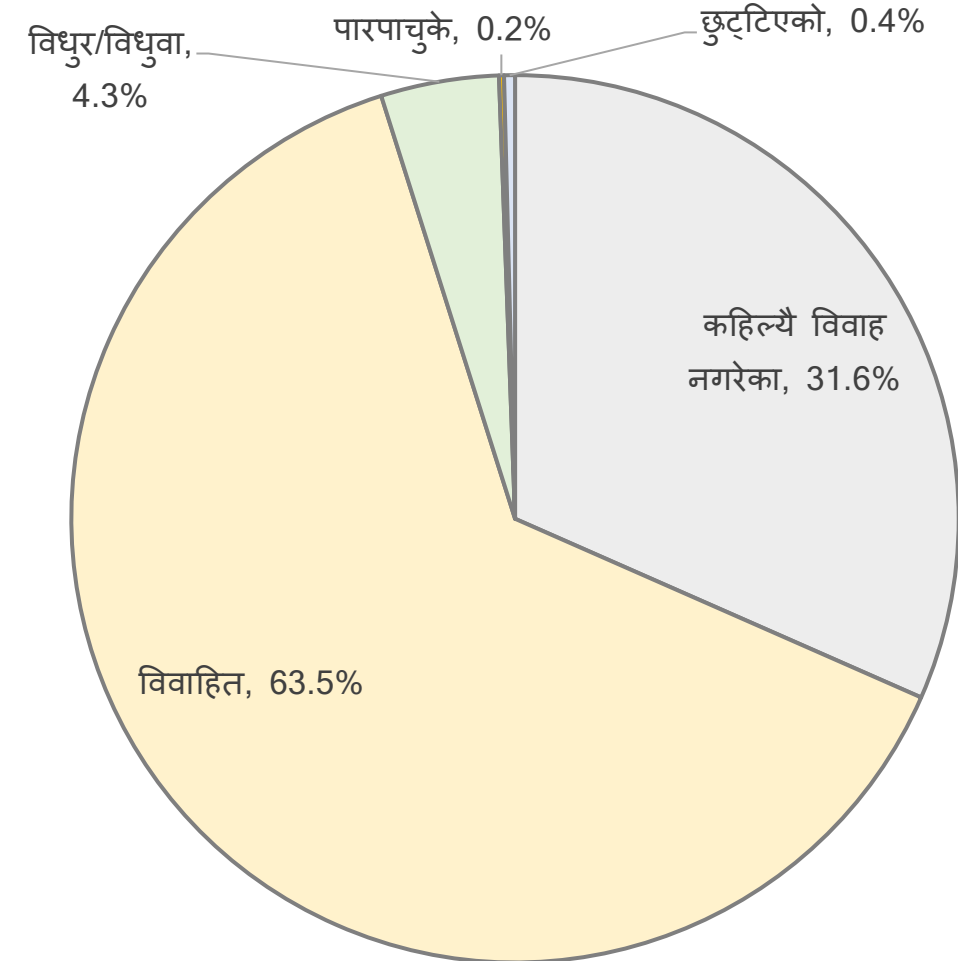

दाङ जिल्लामा ३६.५ प्रतिशत परिवारमा महिला परिवारमूली रहेको देखिन्छ। दाङ जिल्लाभित्रका स्थानीय तहहरू हेर्दा महिला परिवारमूली हुने परिवारको अंश सबैभन्दा बढी बंगलाचुली गा पा र सबैभन्दा कम राजपुर गा पा मा रहेको छ।

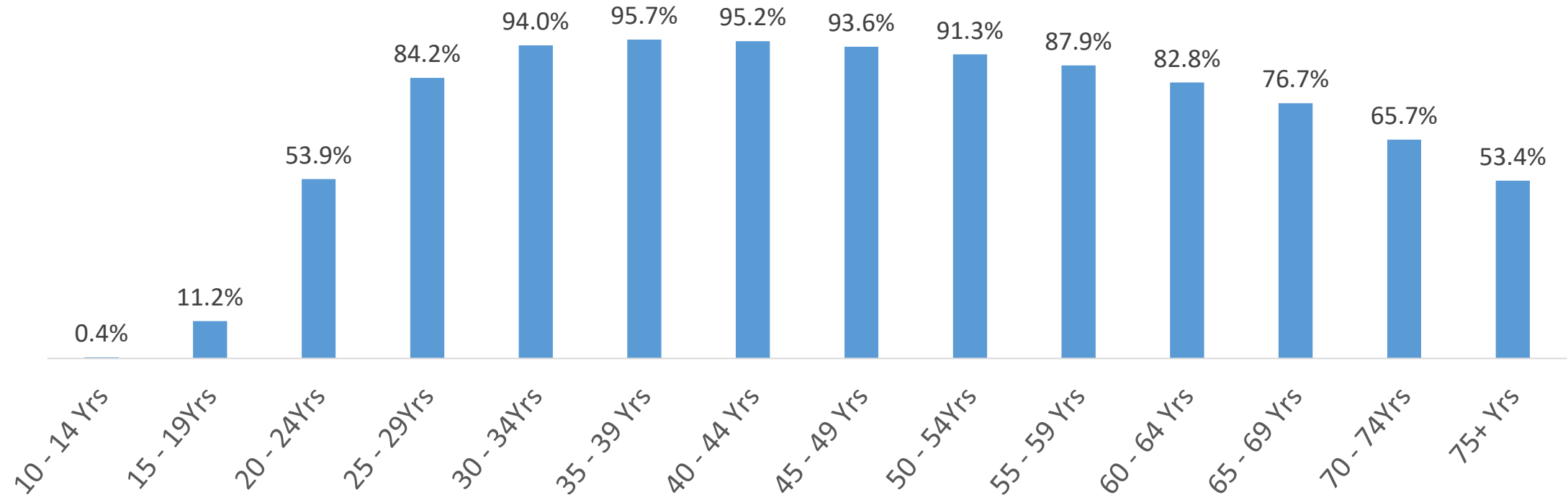
दाङ जिल्लामा १० वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसंख्याको बैवाहिक स्थिति

दाङ जिल्लाको १० वर्ष वा सो भन्दा माथिका कुल ५,५९,५४२ जना ब्यक्ति मध्ये ६३.५ प्रतिशत विवाहित र ३१.६ प्रतिशत कहिल्यै विवाह नगरेका र ४.३ प्रतिशत विधुर विधुवा छन्। त्यसै गरी दाङ जिल्लामा सम्बन्ध विच्छेद (१०१६) गर्ने भन्दा छुट्टिएर अलग बस्नेहरूको संख्या (२२२०) वढी रहको छ।

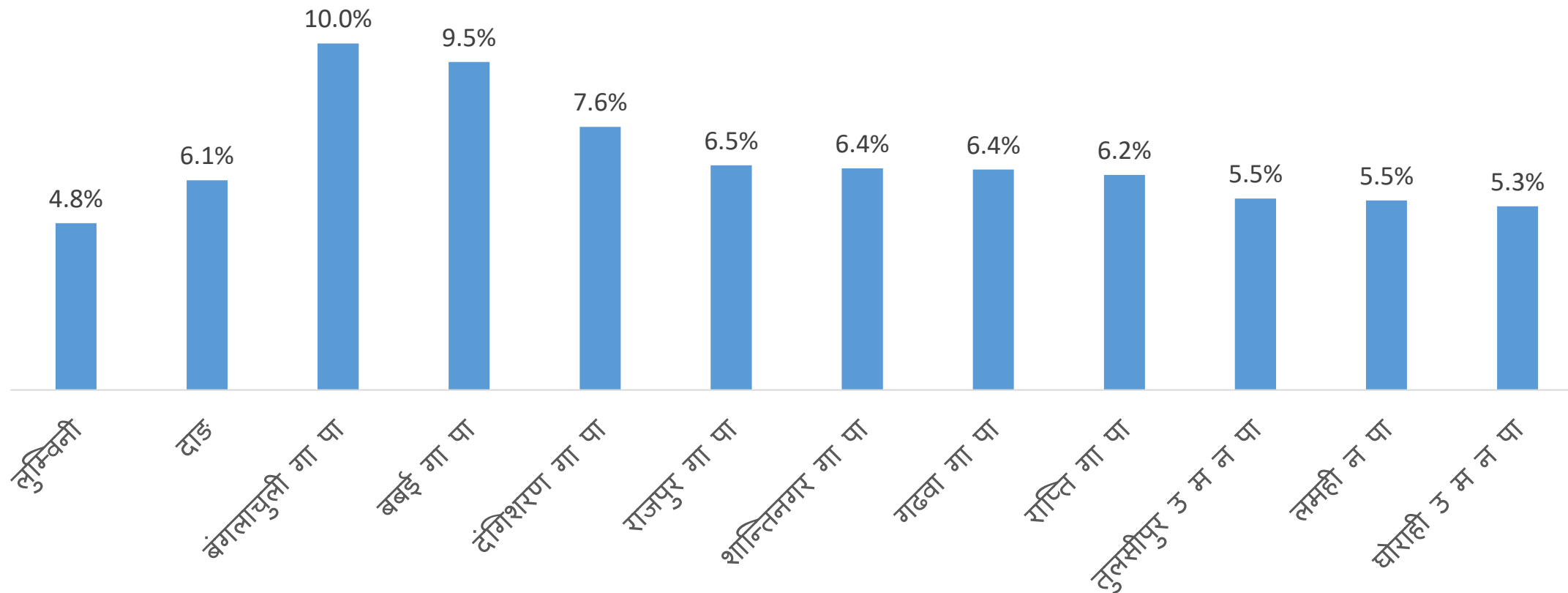
१० वा सो भन्दा माथिको गणना गर्दाको उमेर समूह अनुसार दाङ जिल्लाको विवाहित जनसंख्या

दाङ जिल्लामा २० वर्ष मुनिका कुल १,४०,५९० जना मध्ये ९३.९ प्रतिशत अविवाहित, ६ प्रतिशत अर्थात् ८,४३१ जना व्यक्ति विवाहित छन्। त्यसै गरी २५ वर्ष देखि ५४ वर्ष उमेरसमूहका हरेक उमेर समूहमा ९० प्रतिशत भन्दा बढी व्यक्ति विवाहित छन् तर ५५ वर्ष भन्दा माथिको उमेर समूहमा उमेर बढ्दै जाँदा क्रमशः विवाह सम्बन्धमा रहेका व्यक्तिको संख्या घट्दै गएको देखिन्छ। ७५ वर्ष माथिका कुल व्यक्तिमध्ये ४५ प्रतिशत विधुर विधुवा छन्। ७५ वर्ष माथिका कुल पुरुषमध्ये २९.६ प्रतिशत विधुर र कुल महिला मध्ये ६०.४ प्रतिशत विधुवा छन्।

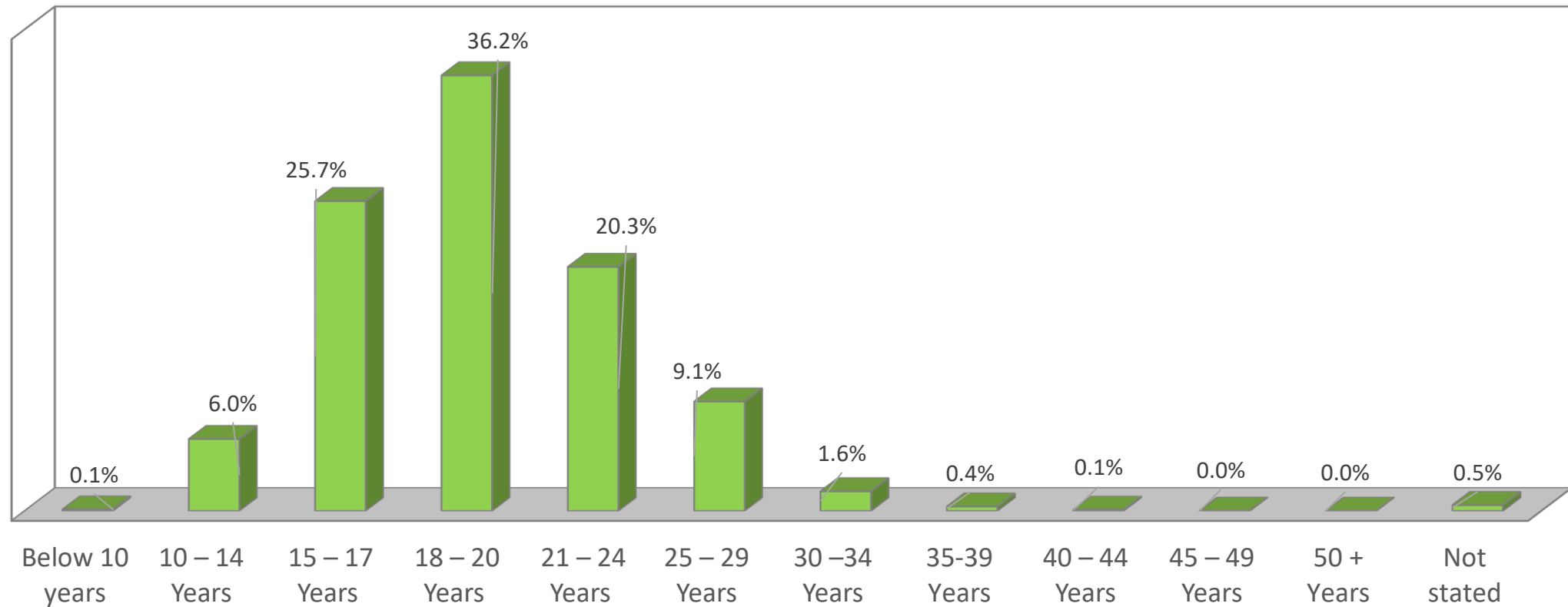
कम्तिमा १ पटक विवाह गरेको २० वर्ष मुनिको जनसंख्या

दाङ जिल्लामा २० वर्ष मुनिका करिब ६.१ प्रतिशत अर्थात ८,५४३ जनाले कम्तिमा एक पटक विवाह गरेका छन्। स्थानीय तहमा विस वर्ष नपुग्दै विवाह गरेका व्यक्तिको हिस्सा सबैभन्दा बढी बंगलाचुली गा पा र सबैभन्दा कम घोराही उ म न पा मा रहेको छ।

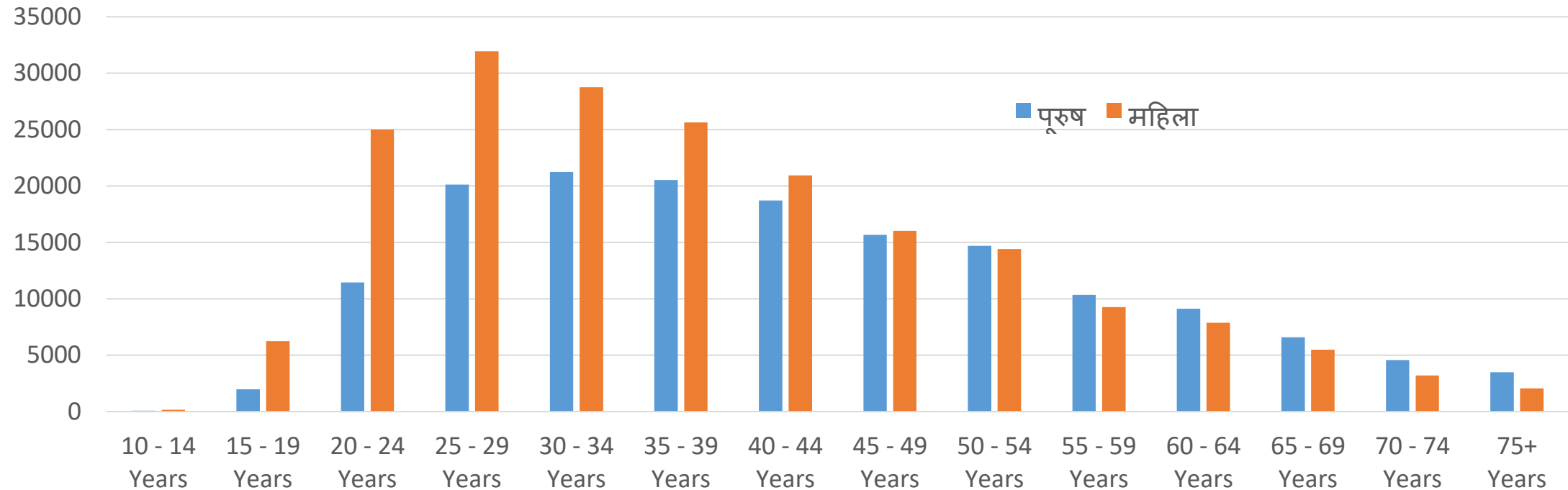
कम्तिमा एकपटक विवाह गरेकामध्ये पहिलो विवाह गर्दाको उमेर अनुसार दाङ जिल्लाको जनसंख्या

दाङ जिल्लामा जिवनमा कम्तिमा एक पटक विवाह गरेका कुल ३,८,७४७ जना मध्ये सबैभन्दा बढी अर्थात ३६.२ प्रतिशतले १८ देखि २० वर्षको उमेरमा र २५.७ प्रतिशतले १५ देखि १७ वर्षको उमेरमा विवाह गरेको देखिन्छ। करिव ६८ प्रतिशतले २० वर्षको उमेरसम्म अर्थात एक्काइस वर्ष नपुग्दै पहिलो विवाह गरिसकेको पाइएको छ।

गणना गर्दाको उमेर अनुसार दाङ जिल्लाको विवाहित जनसंख्या

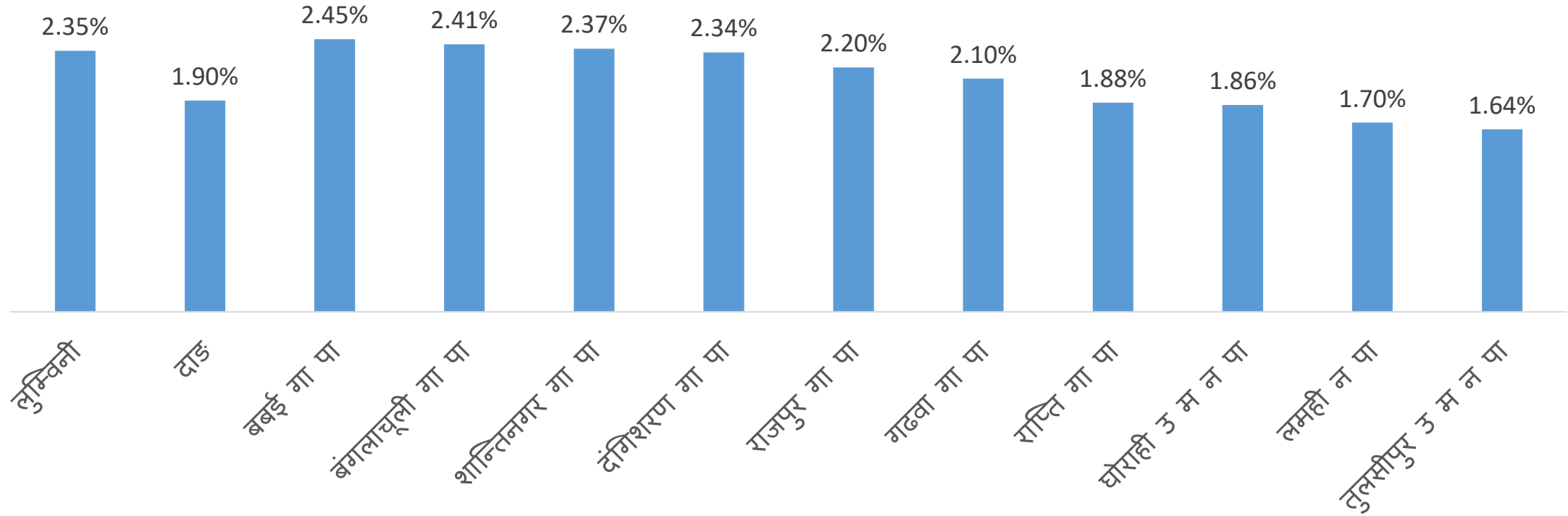
गणना गर्दाको उमेर समूह अनुसार विवाहित महिलाहरु सबैभन्दा बढी २५ देखि २९ वर्षको उमेर समूहमा छन् भने पुरुषहरु ३० देखि ३४ वर्ष उमेर समूहमा रहेका छन्। १० देखि ४९ वर्ष उमेर समूहमा पुरुषभन्दा महिलाको संख्या बढी रहेको छ भने ५० वर्ष देखि माथि महिलाको भन्दा विवाहित पुरुषको संख्या बढी देखिएको छ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

कुनै न कुनै प्रकारको अपाङ्गता भएको जनसंख्या

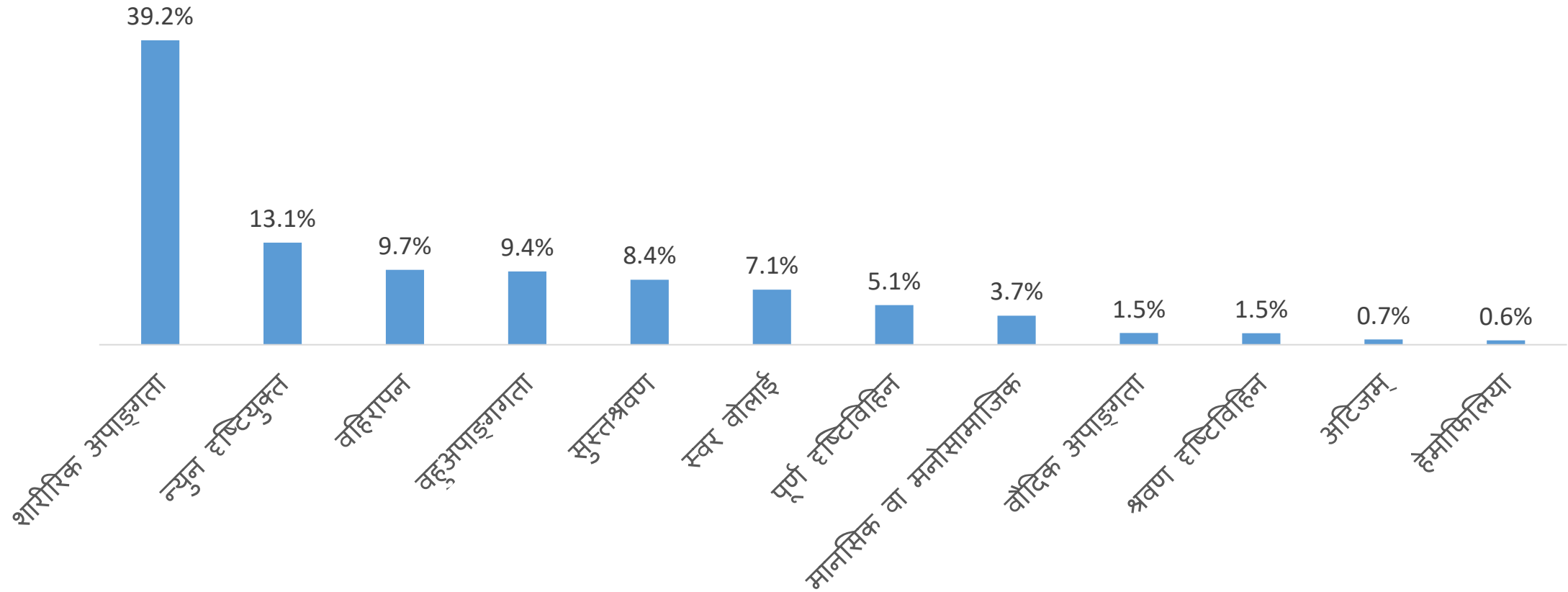

समग्र लुम्बिनी प्रदेशको तुलनामा दाङमा कुनै न कुनै किसिमको अपाङ्गता भएको जनसंख्या थोरै छ। त्यस्तै पालिकास्तरमा हेर्दा कुनै न कुनै किसिमको अपाङ्गता भएको जनसंख्या सबै भन्दा बढी बर्दघाट गाउँ पालिकामा २.४५ प्रतिशत र सबै भन्दा कम तुलसीपुर उप-महानगरपालिकामा १.६४ प्रतिशत रहेको छ।

अपाङ्गताको प्रकार अनुसार दाङ जिल्लाको जनसंख्या

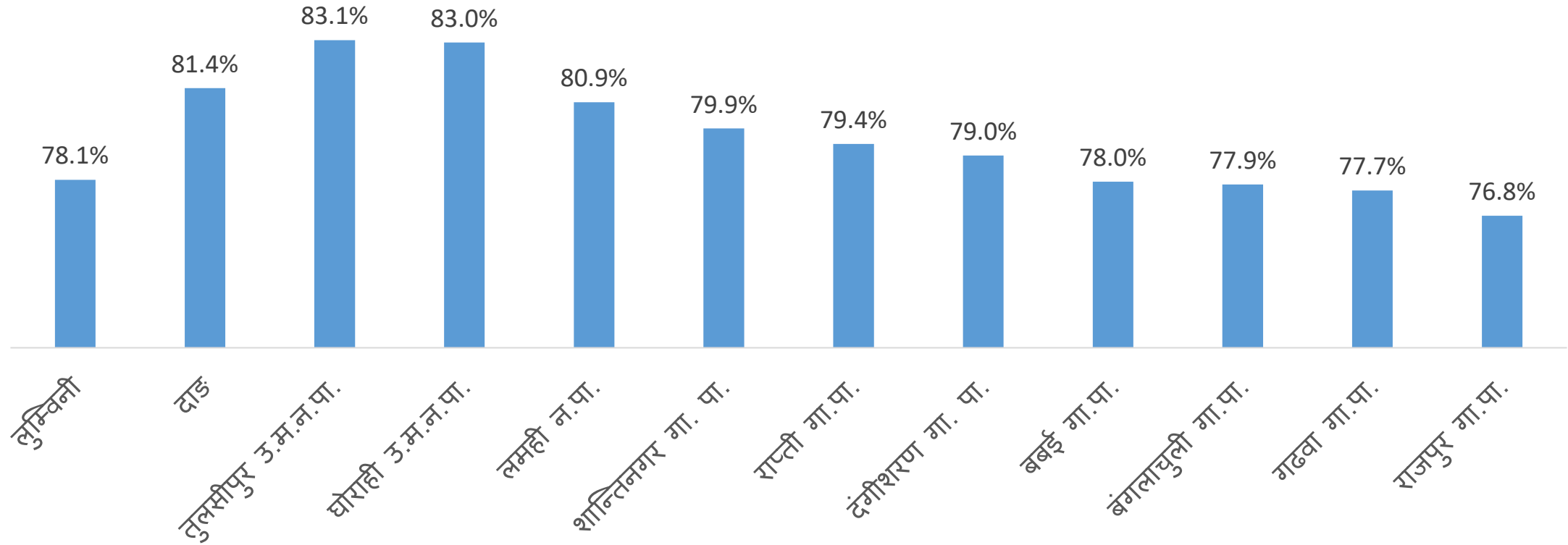
दाङमा जिल्लामा अपाङ्गता भएका कुल १२,८३६ जना ब्यक्ति मध्ये सबै भन्दा बढी शारीरिक अपाङ्गता भएका ब्यक्तिहरु ३९.२ प्रतिशत, दोस्रोमा न्युन दृष्टियुक्त व्यक्तिहरु १३.१ प्रतिशत र तेस्रोमा वहिरापन भएका ब्यक्तिहरु ९.७ प्रतिशत रहेको पाइएको छ। यसै गरि सबैभन्दा कम हेमोफिलिया ०.६ प्रतिशत पाइएको छ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

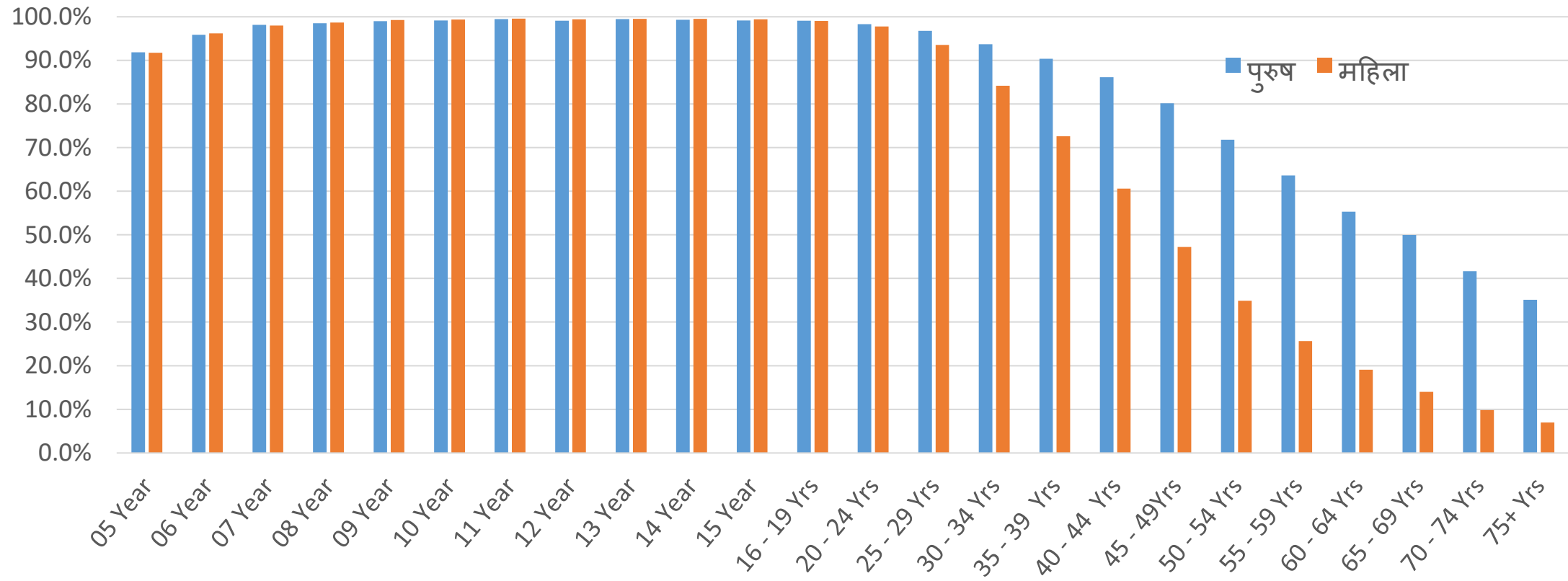
५ वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसंख्याको साक्षरता दर

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार दाङ जिल्लाको ५ वर्ष वा सो भन्दा माथिको कुल साक्षरता दर ८१.४ प्रतिशत रहेको छ जुन समग्र लुम्बिनी प्रदेशको भन्दा बढी देखिन्छ त्यस्तै गरी पालिका स्तरमा सबैभन्दा बढी साक्षरतादर तुलसीपुर उप महानगरपालिकामा ८१.१ प्रतिशत र सबैभन्दा कम राजपुर गाउँपालिकामा ७६.८ प्रतिशत रहेको देखिन्छ।

उमेर तथा लिङ्ग अनुसारको दाङ जिल्लाको साक्षरता दर

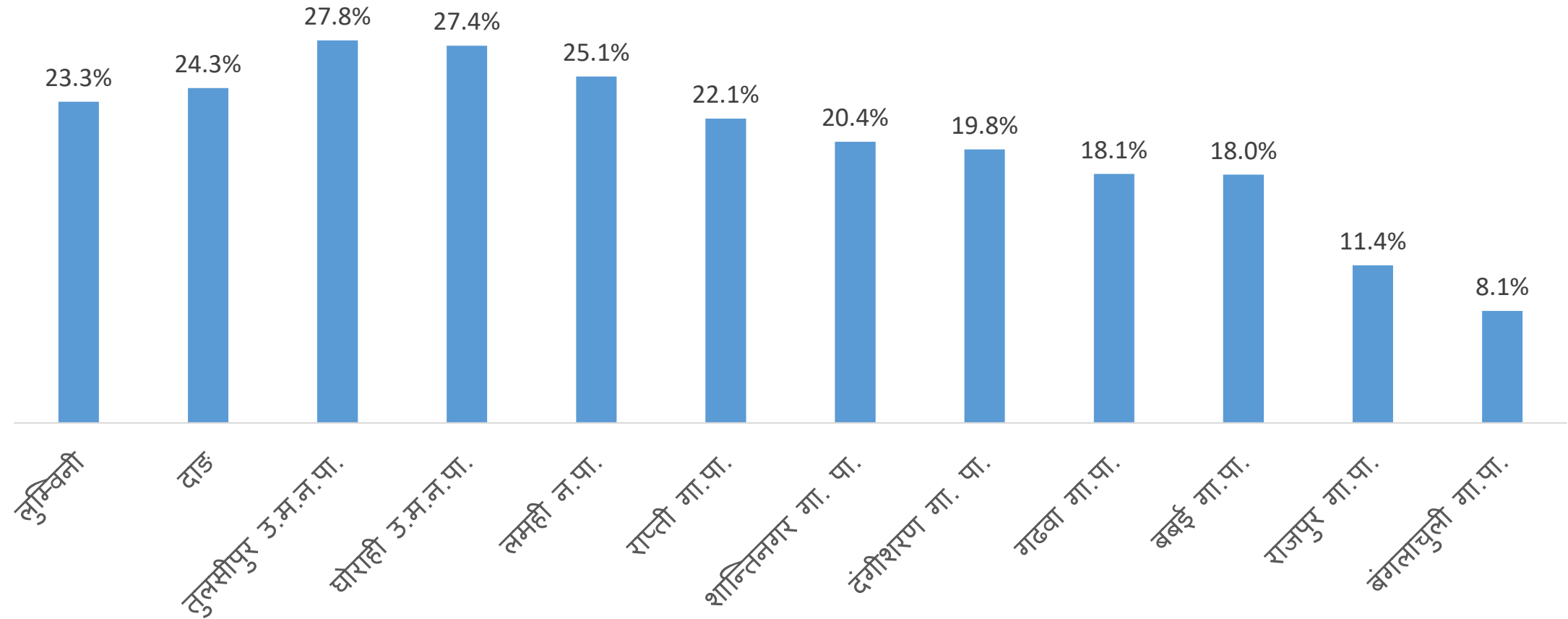
उमेर समूह अनुसार हेर्दा २४ वर्ष मुनिको दाङ जिल्लाको साक्षरता दर करिब करिब शत प्रतिशत नै देखिन्छ तर २५ वर्ष देखि माथि उमेर समूहको साक्षरता दर घट्दै गएको र सो उमेर उमेर समूहमा लैङ्गिकरूपमा पुरुष भन्दा महिलाको साक्षरता दर निकै कम देखिन्छ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५ वर्ष वा सो भन्दा माथिको कुल जनसंख्यामध्ये SLC/SEE वा सो सरहभन्दा माथिल्लो शैक्षिक तह उत्तिर्ण गरेका जनसंख्या

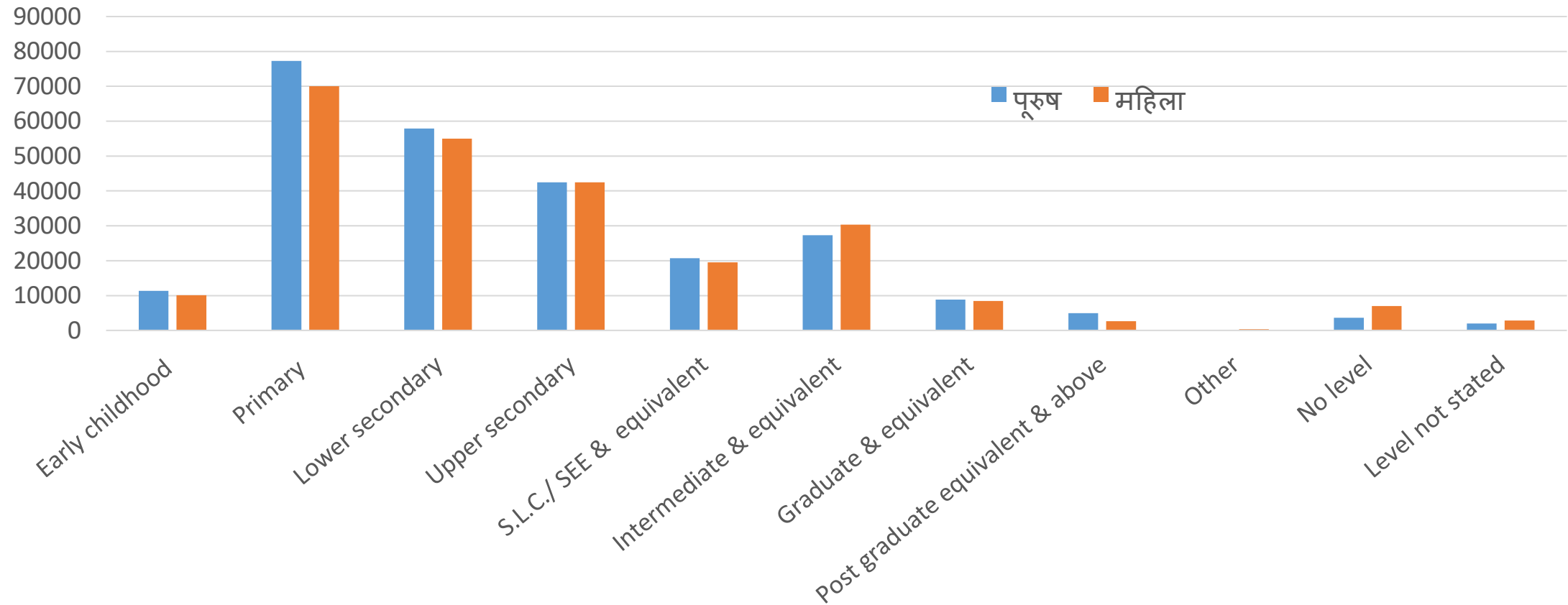
५ वर्ष वा सो भन्दा माथिको कुल जनसंख्यामध्ये एस एल सि वा सो सरहभन्दा माथिल्लो तह उत्तिर्ण गरेका जनसंख्या दाङमा २४.३ प्रतिशत रहेको छ जुन लुम्बिनी प्रदेशको तुलनामा वढी छ र यस्तो जनसंख्याको हिस्सा पालिका स्तरमा सबै भन्दा बढी तुलसिपुर उपमहानगरपालिकामा र सबैभन्दा कम बंगलाचुली गाउँपालिकामा रहेको छ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

उत्तिर्ण गरेको शैक्षिक तह र लिङ्गअनुसार दाङ जिल्लाको जनसंख्या

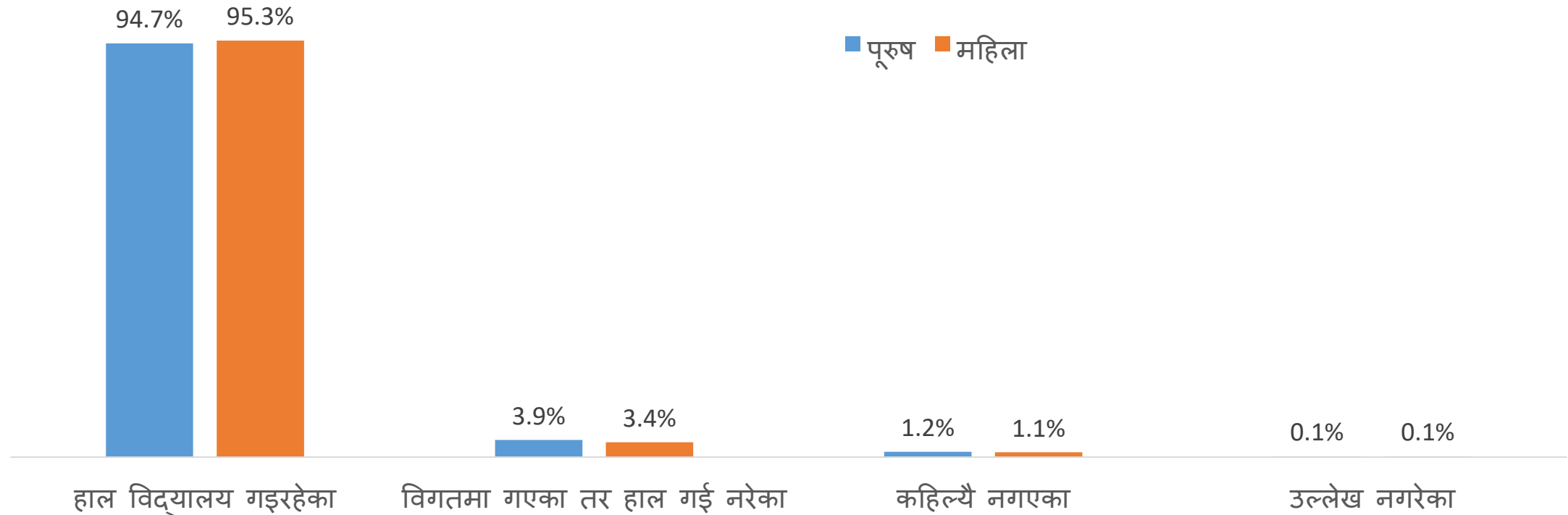
उत्तिर्ण गरेको तह र लिङ्गअनुसार दाङ जिल्लामा सबै भन्दा वढी प्राथमिक तहसम्मको अध्ययन पुरा गरेको जनसंख्या वढी छ। महिला र पुरुषविचमा प्राथमिक तह वाहेक अन्य तहमा धेरै ठुलो अन्तर देखिदैन।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

५ देखि १५ वर्षसम्म उमेर समूहको दाङ जिल्लाको कुल जनसंख्या मध्ये हाल विद्यालय अध्ययनको अवस्था

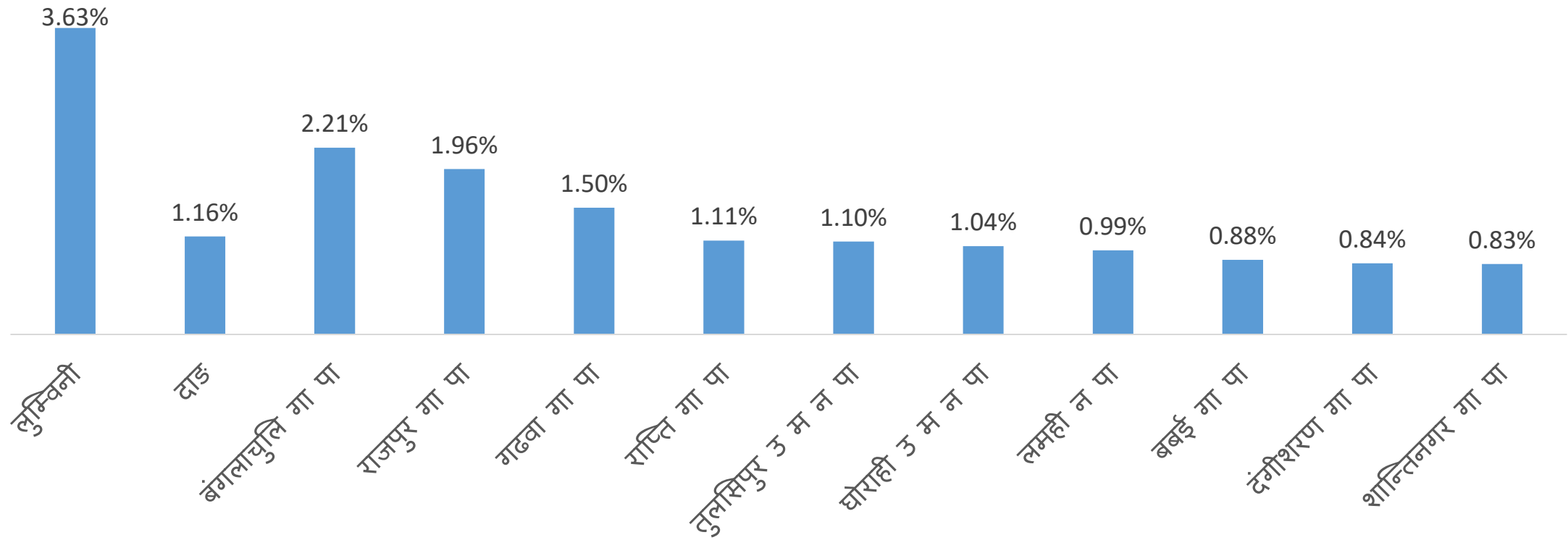
दाङ जिल्लामा ५ देखि १५ वर्ष उमेर समूहको कुल पुरुष ७३,८९२ मध्ये हाल ९४.७ प्रतिशत पुरुष र कुल महिला ६९,३२६ मध्ये ९५.३ प्रतिशत महिला हाल विद्यालय अध्ययन गरिरहेका छन् भने विगतमा विद्यालय अध्ययन गर्न गएका तर हाल नजाने गरेका पुरुष करिव ४ प्रतिशत र महिला ३.४ प्रतिशत रहेका छन्। त्यसै गरी कहिल्यै विद्यालय नगएको पुरुष र महिला क्रमशः १.२ प्रतिशत र १.१ प्रतिशत रहेको छ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

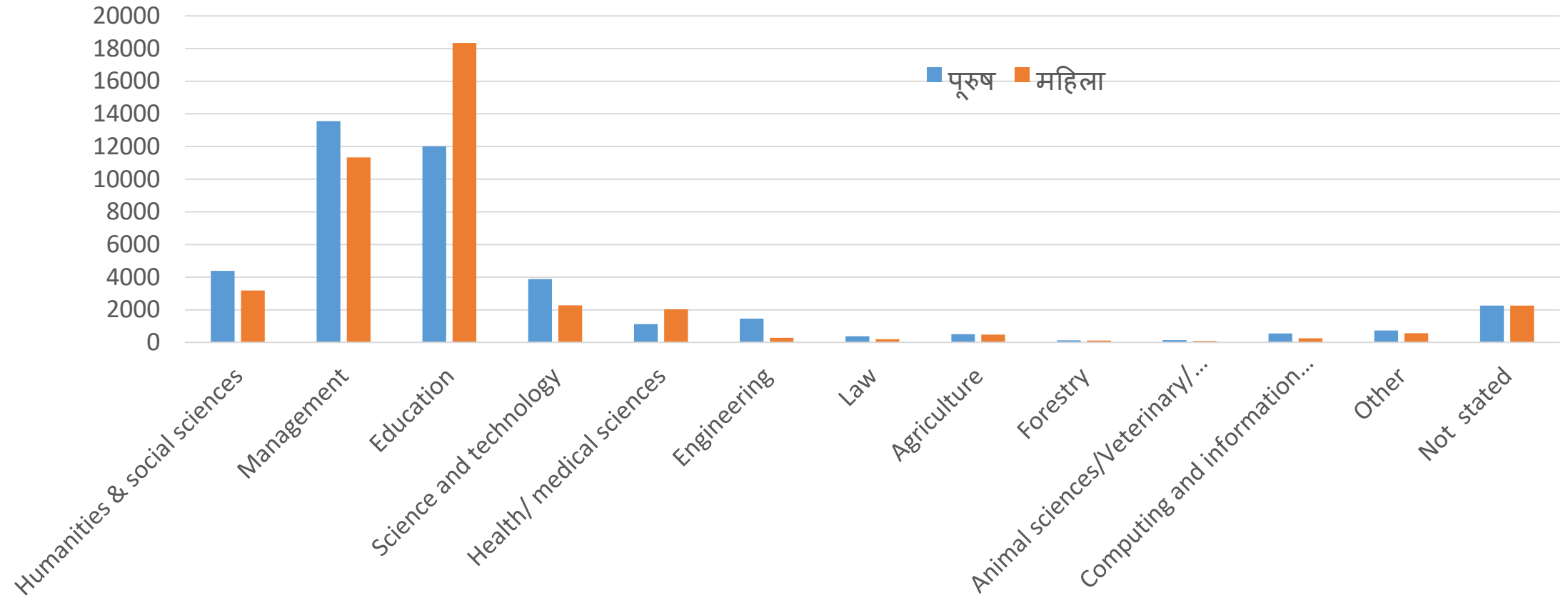
५ देखि १५ वर्ष उमेर समूहका कहिल्यै विद्यालय नगएका बालबालिकाको संख्या (प्रतिशतमा)

दाङ जिल्लामा ५ देखि १५ वर्ष उमेर समूहको कुल १,४३,२१८ बालबालिकामध्ये कहिल्यै विद्यालय नगएका बालबालिका १.१६ प्रतिशत रहेका छन् जुन समग्र लुम्बिनी प्रदेशको तुलनामा राम्रो अवस्था अर्थात थोरै छ। दाङ जिल्लाका स्थानीय स्तरमा हेर्दा विद्यालय कहिल्यै नगएका बालबालिकाको हिस्सा सबै भन्दा धेरै बंगलाचुली गाउँपालिकार र सबै भन्दा कम शान्तिनगर गाउँपालिकामा ०.८३ प्रतिशत देखिएको छ।

अध्ययनको क्षेत्र अनुसार दश जोड दुई वा सो भन्दा माथिल्लो तह उत्तिर्ण गरेको दाङ जिल्लाको जनसंख्या

दाङ जिल्लामा सबै भन्दा बढीले शिक्षा र दोस्रो, तेस्रो र चौथोमा कमशः व्यवस्थापन, मानविकी तथा समाजशास्त्र र स्वास्थ्य तथा चिकित्सा विज्ञानको अध्ययन गरेका छन्। शिक्षा संकाय अध्ययन गरेका पुरुष भन्दा महिलाको संख्या धेरै देखिन्छ। दाङ जिल्लामा प्राविधिक विषयभन्दा साधारण विषयतर्फ अध्ययन गर्नेहरू बढी छन्।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

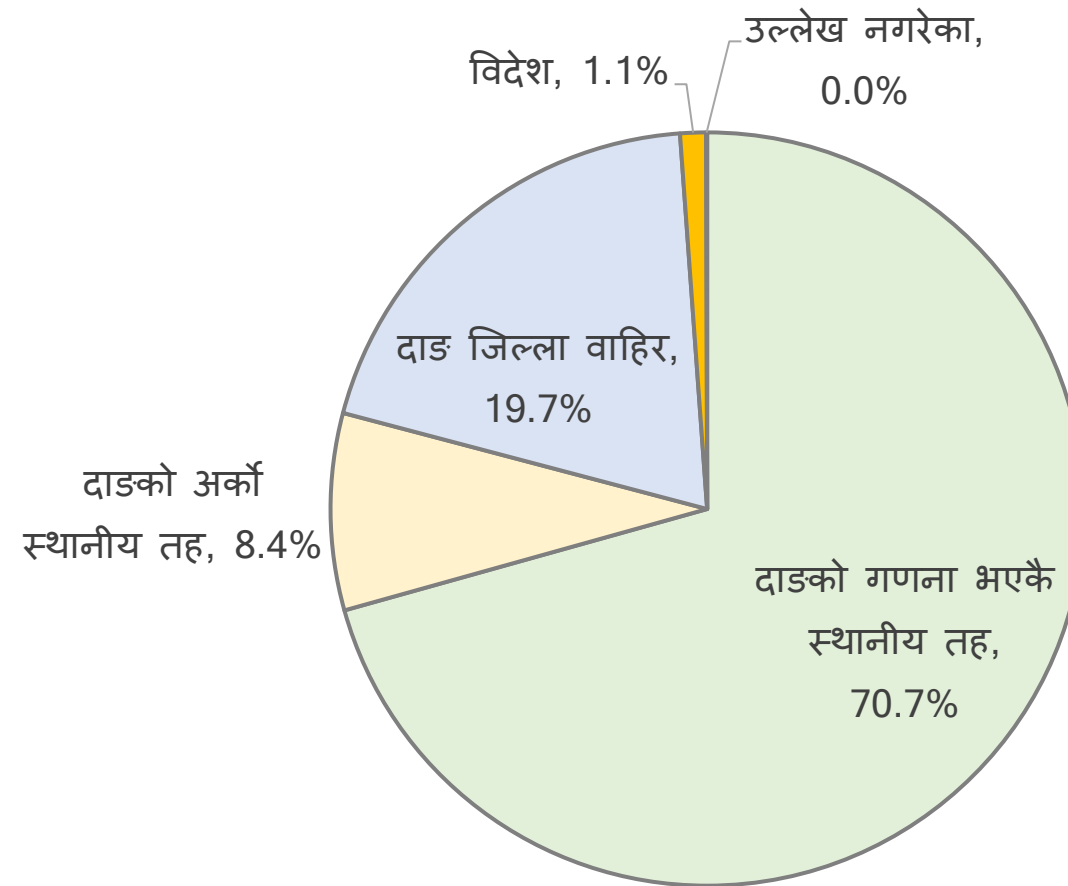
जन्म स्थानको आधारमा दाङ जिल्लाको जनसंख्या

सि नं	क्षेत्र	गणना भएकै स्थानीय तह	दाङ जिल्लाभित्रको अर्को स्थानीय तह	अर्को जिल्ला	विदेश	उल्लेख नगरिएको
१	दाङ	70.7%	8.4%	19.7%	1.1%	0.0%
२	बंगलाचुली गा पा	93.3%	1.5%	4.9%	0.2%	0.1%
३	राजपुर गा पा	85.0%	5.0%	9.4%	0.6%	0.0%
४	गढवा गा पा	83.6%	6.6%	8.9%	0.8%	0.1%
५	दंगिशरण गा पा	71.7%	10.9%	16.8%	0.6%	0.1%
६	शान्तिनगर गा पा	71.1%	7.2%	20.8%	0.9%	0.0%
७	लमही न पा	71.0%	12.0%	16.1%	0.9%	0.0%
८	बबई गा पा	70.9%	4.0%	24.3%	0.8%	0.0%
९	घोराही उ म न पा	69.3%	9.0%	20.5%	1.2%	0.0%
१०	राप्ति गा पा	67.2%	8.4%	23.6%	0.9%	0.0%
११	तुलसीपुर उ म न पा	66.0%	9.1%	23.6%	1.3%	0.0%

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

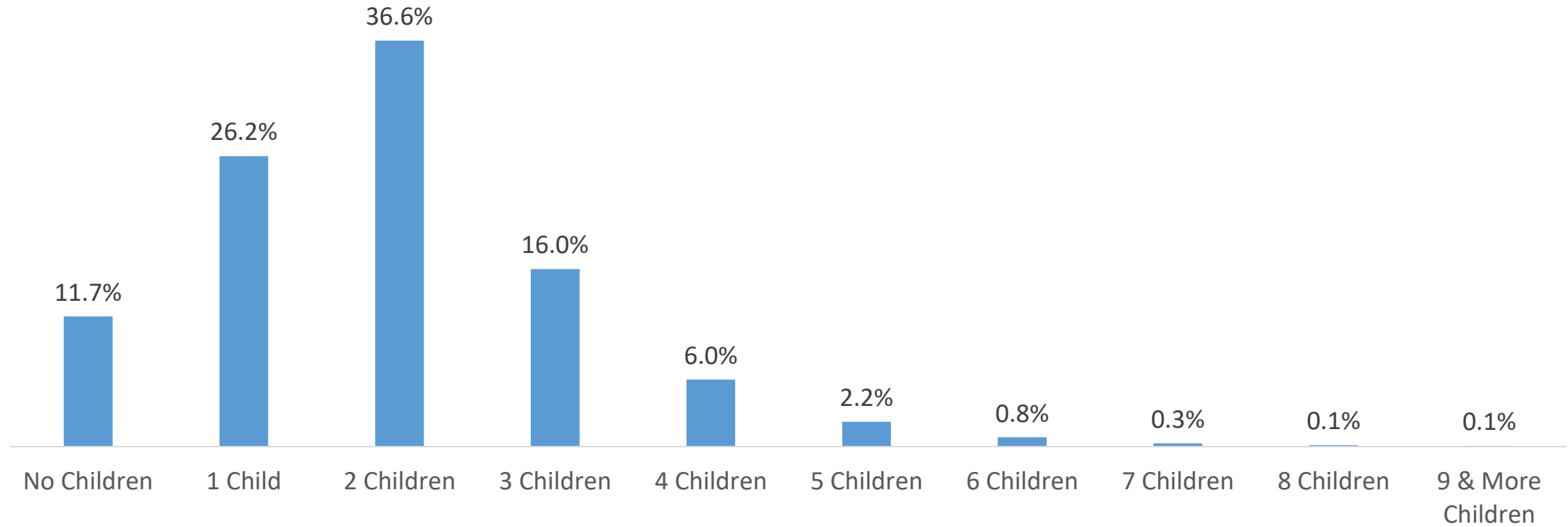
जन्म स्थानका आधारमा दाङ जिल्लाको जनसंख्या

दाङ जिल्लामा अक्सर बसोबास कुल जनसंख्याभन्दा सवै भन्दा बढी ७०.७ प्रतिशत ब्यक्तिको जन्मस्थान दाङ जिल्लाकै गणना गरिएको स्थानीय तहमा र ८.४ प्रतिशत को दाङ जिल्लाकै अर्को स्थानीय तहमा जन्म भएको थियो। त्यस्तै गरी दाङ जिल्ला बाहिर स्वदेशभित्रै जन्म भएका १९.७ प्रतिशत र विदेशमा जन्मेका १.१ प्रतिशत जनसंख्या रहेको कुरा जनगणनाको प्रतिवेदनले औल्याएको छ।

जिवितरूपमा जन्मिएका वच्चाको संख्याअनुसार दाङ जिल्लाका विवाहित महिलाहरूको संख्या

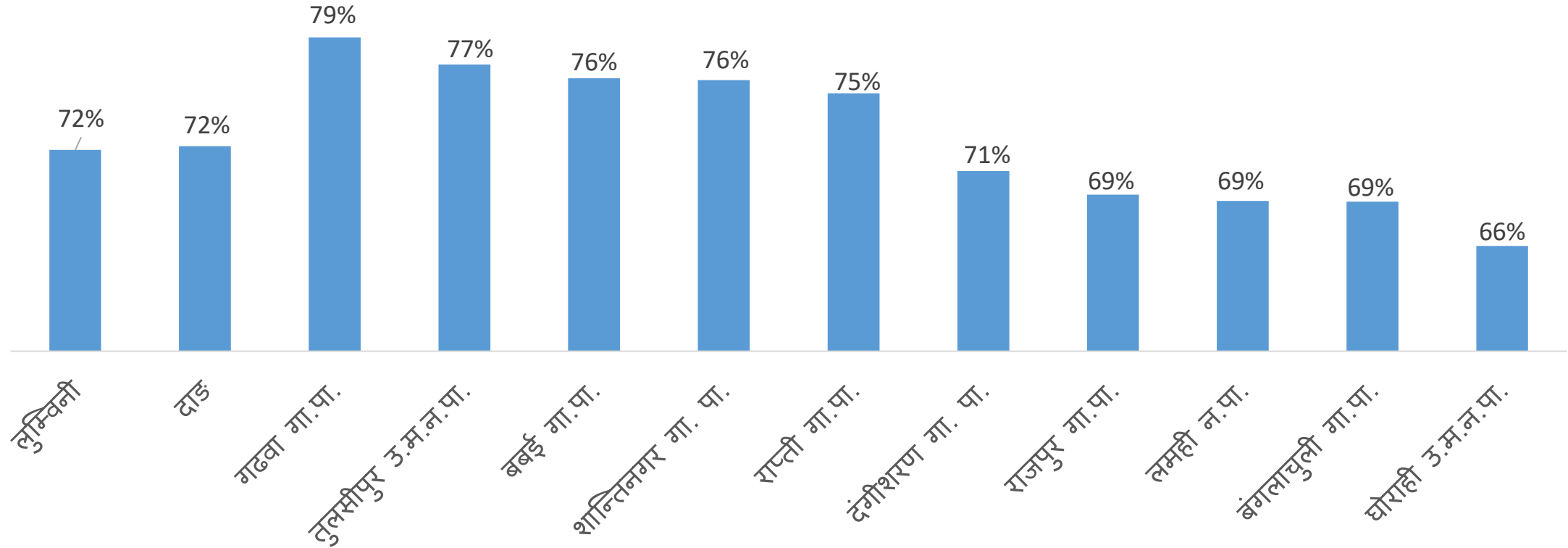
दाङ जिल्लाका १५ वर्ष देखि ४९ वर्ष उमेर समूहका:कुल १,५९,५६७ जना विवाहित महिला मध्ये २ वटा वच्चा जन्माउने महिलाको हिस्सा सबै भन्दा बढी ३६.६ प्रतिशत रहेको छ भने दोस्रोमा एउटा वच्चा जन्माउने महिलाको हिस्सा २६.२ प्रतिशत र तेस्रोमा तिन वटा वच्चा जन्माउने महिलाको संख्या छ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

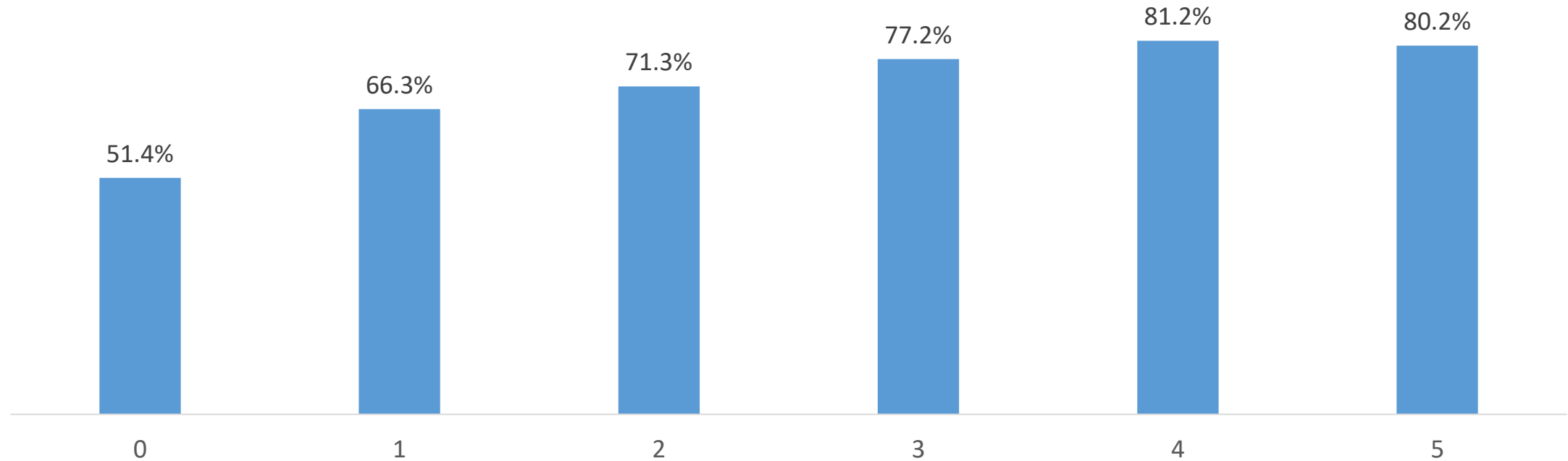
जन्मदर्ता गरिएका पाँचवर्ष वा सो भन्दा मुनिका बालबालिकाको प्रतिशत

दाङ जिल्लामा जन्मदर्ता गरेका पाँच वर्ष वा सो भन्दा मुनिका बालबालिकाहरू ७२ प्रतिशत रहेका छन्। स्थानीय स्तरमा हेर्दा सबैभन्दा बढी ७९ प्रतिशत गढवा गा पा र सबैभन्दा कम घोराही उप महानगरपालिकामा ६६ प्रतिशत बालबालिकाको मात्र जन्म दर्ता गरेको पाइएको छ।

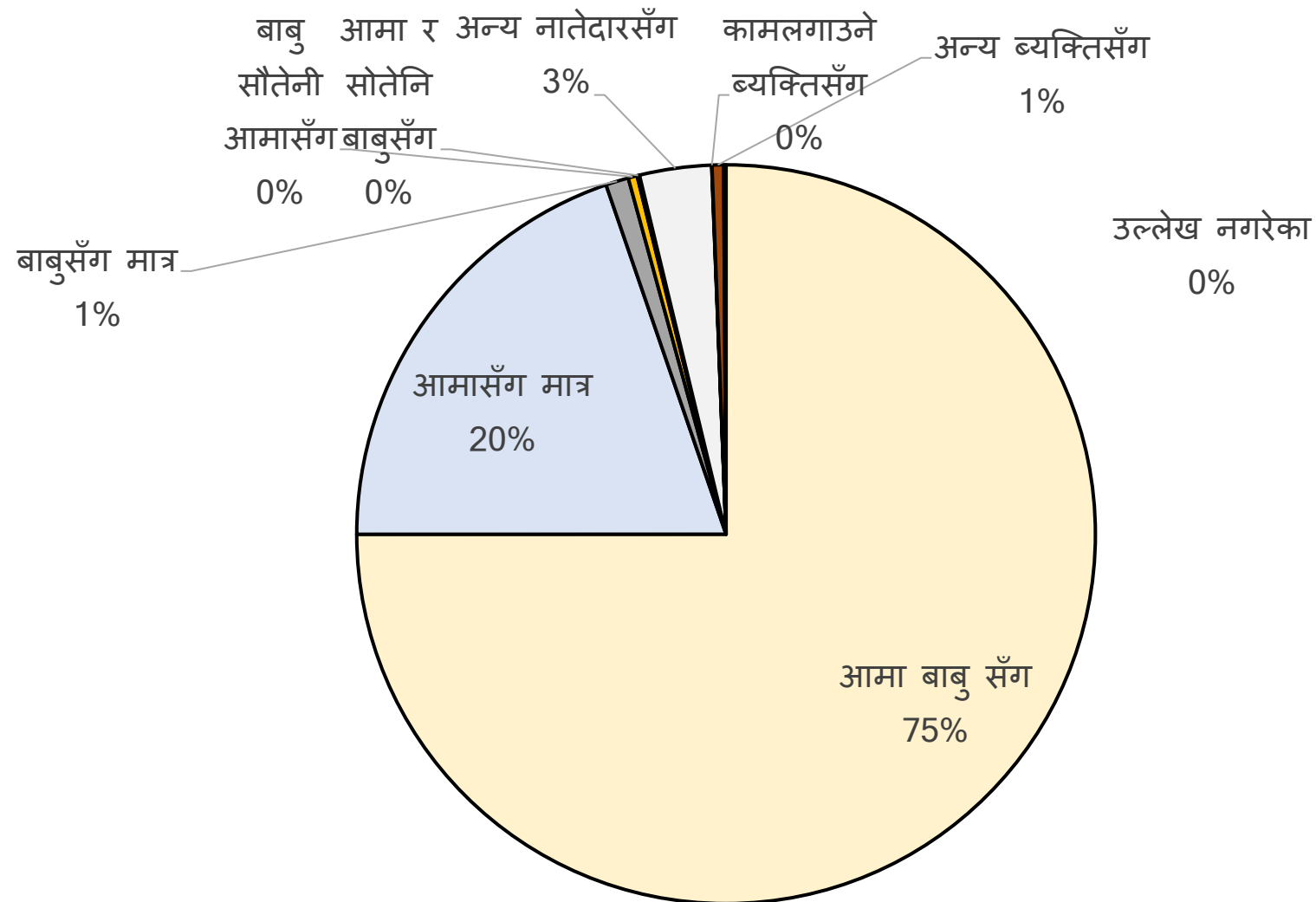
दाङ जिल्लामा पाँच वर्ष वा सो भन्दा मुनिका जन्मदर्ता गरिएका बालबालिकाहरूको सोही उमेर समूह अनुसारको प्रतिशत

दाङ जिल्लामा एक वर्ष नपुगेका कुल बालबालिकाहरू मध्ये ५१.४ प्रतिशतको जन्म दर्ता गरिएको छैन। भने पाँच वर्ष पुगिसकेका ८०.२ प्रतिशत बालबालिकाको मात्र जन्म दर्ता गरिएको छ।

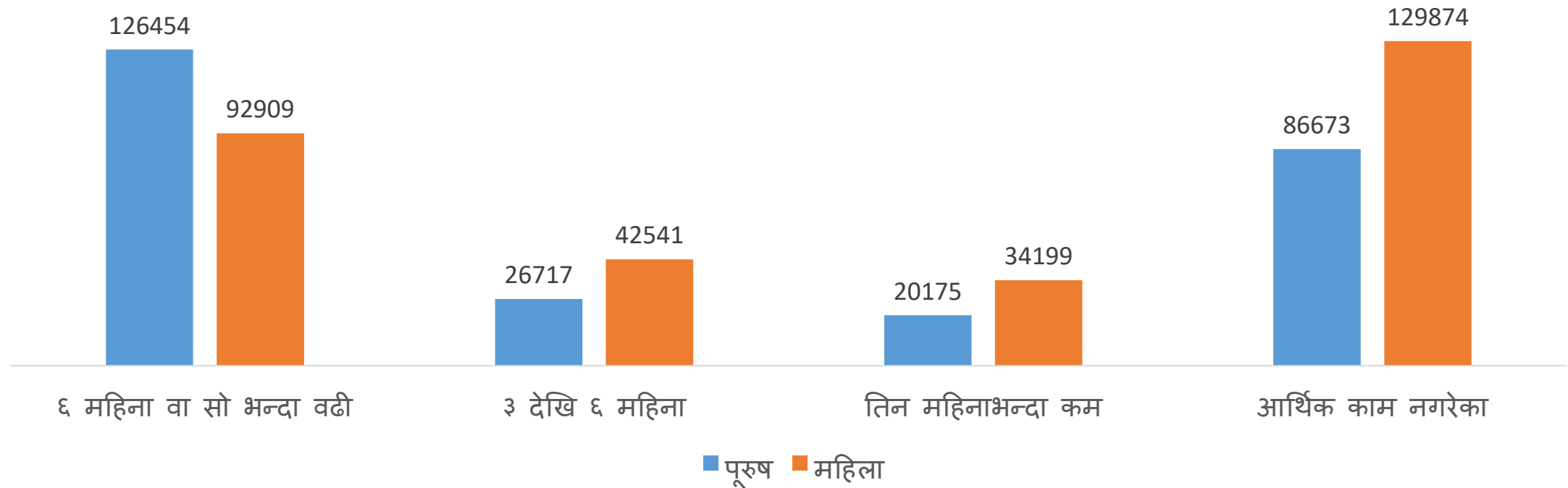
दाङ जिल्लामा १८ वर्ष मुनिका बालबालिकाको बसाइँको अवस्था

दाङ जिल्लामा ७५ प्रतिशत बालबालिका आमा बाबुसँग बस्ने गरेका छन्। २० प्रतिशत आमासँग मात्र बस्ने गरेका छन् अन्य नातेदारसँग बसेका ३ प्रतिशत बालबालिका बस्ने गरेका छन्।

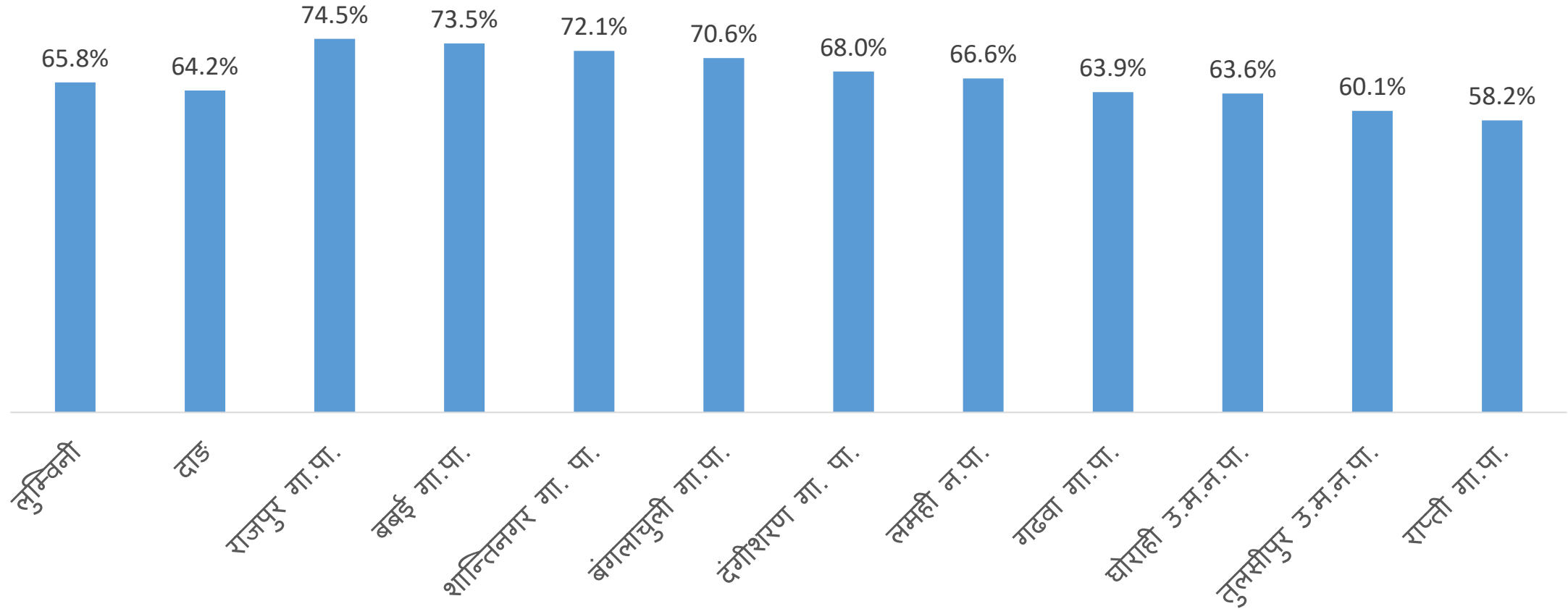
दाङ जिल्लामा आर्थिक काम गरेको अवधि अनुसारको १० वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसंख्या

दाङ जिल्लामा १० वर्ष वा बढी उमेर समूहका कुल ५,५९,५४२ जनामध्ये गणना भएको १२ महिना अगाडिको समयमा ३९.२ प्रतिशत व्यक्तिले ६ महिना वा सो भन्दा बढी समय आर्थिक काम गरेका छन् १२.४ प्रतिशत व्यक्तिले ३ महिना देखि ६ महिना र ९.७ प्रतिशतले ३ महिना भन्दा कम र ३८.७ प्रतिशतले कुनै पनि आर्थिक काम गरेका छैनन्। त्यसै गरी आर्थिक काममा पुरुषको तुलनामा महिलाको सहभागिता कम देखिएको छ।

१० वर्ष वा सो भन्दा वढी उमेरको कुल जनसंख्यामध्ये आर्थिकरूपले सक्रिय जनसंख्या (प्रतिशतमा)

१० वर्ष वा सो भन्दा माथिको कुल जनसंख्यामध्ये आर्थिकरूपले सक्रिय जनसंख्या लुम्बिनी प्रदेशको भन्दा दाङ जिल्लामा अलिकति कम रहेको छ। दाङ जिल्लामा १० वर्ष वा सो भन्दा वढी उमेरको कुल जनसंख्या ५,५९,५४२ जना मध्ये ६४.२ प्रतिशत अर्थात ३,५९,१४२ जना आर्थिक रूपले सक्रिय छन् भने १,९८,६९३ जना आर्थिक रूपले निस्क्रीय छन्। पालिका स्तरमा हेर्दा सबै भन्दा वढी आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या राजपुर गा पा र सबैभन्दा कम राप्ती गा पा देखिएको छ।

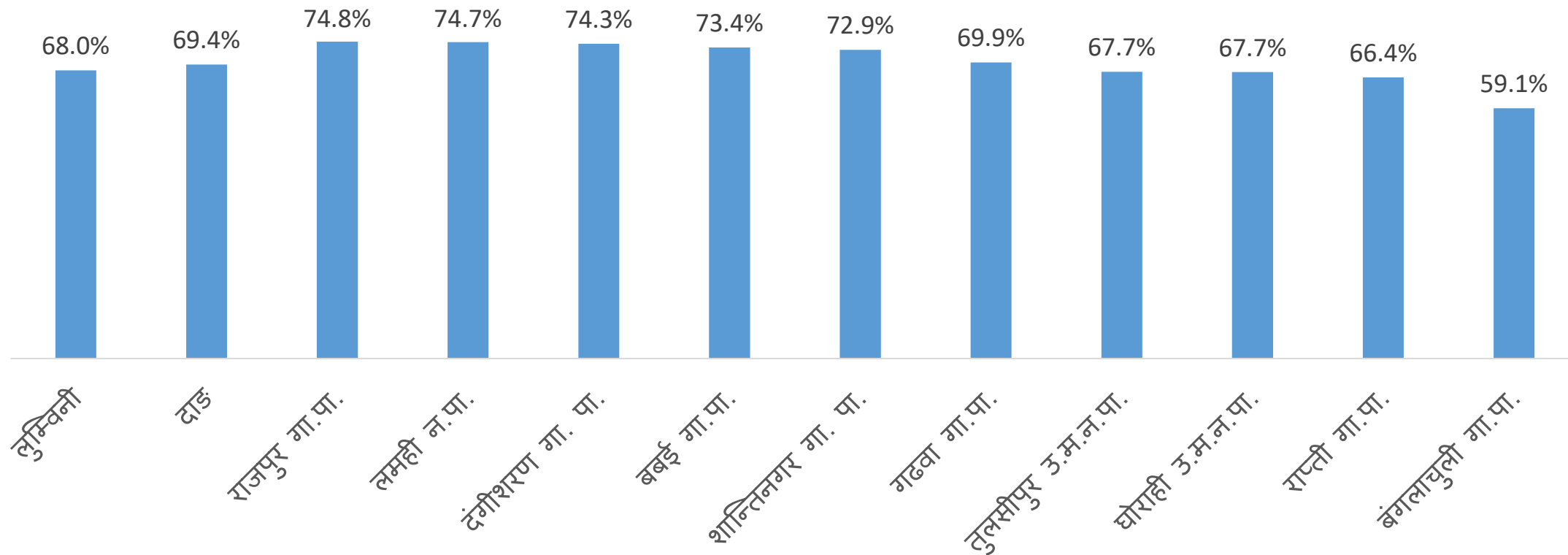

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

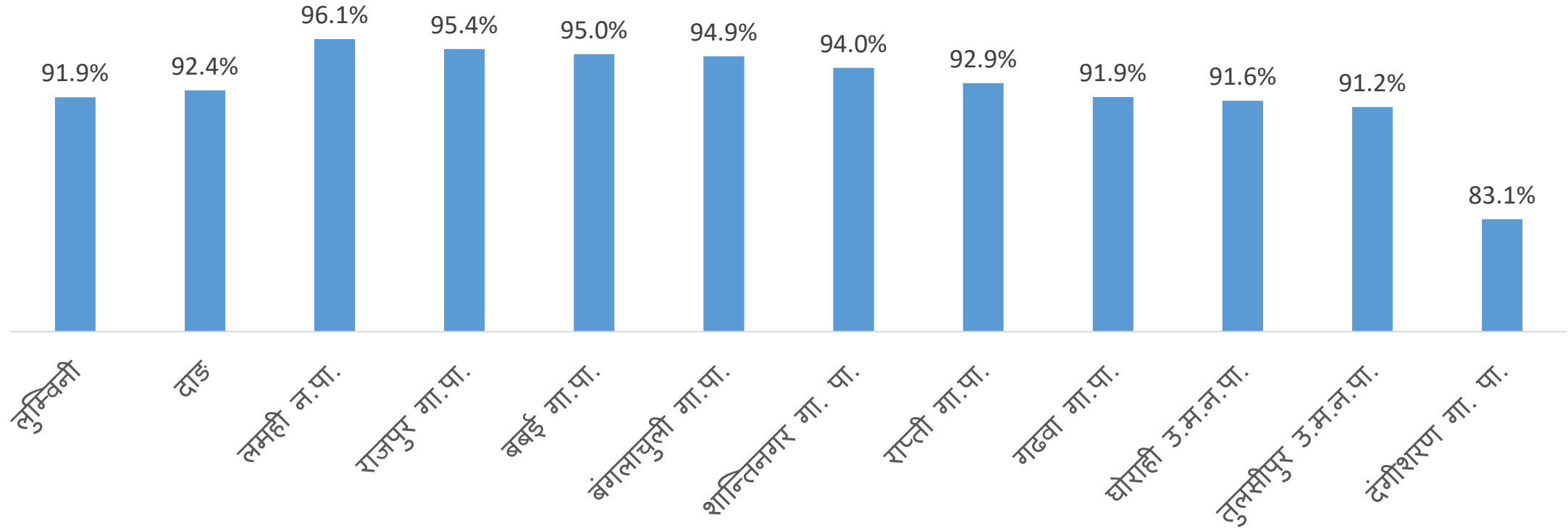
आर्थिकरूपले सक्रिय जनसंख्यामध्ये अक्सर आर्थिकरूपले सक्रिय जनसंख्या (प्रतिशतमा)

आर्थिकरूपले सक्रिय कुल जनसंख्यामध्ये अक्सर आर्थिकरूपले सक्रिय जनसंख्या लुम्बिनी प्रदेशको भन्दा दाङ जिल्लामा बढी रहेको छ। दाङ जिल्लामा आर्थिकरूपले सक्रिय कुल जनसंख्या ३,५९,१४२ मध्ये ६९.४ प्रतिशत अर्थात् २,४९,३५१ जना अक्सर आर्थिक रूपले सक्रिय छन्। पालिका स्तरमा हेर्दा सबै भन्दा बढी अक्सर आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या राजपुर गा पा र सबैभन्दा कम आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या बंगलाचुली गा पा मा रहेका छन्।

अक्सर आर्थिकरूपले सक्रिय जनसंख्यामध्ये अक्सर रोजगार जनसंख्या (प्रतिशतमा)

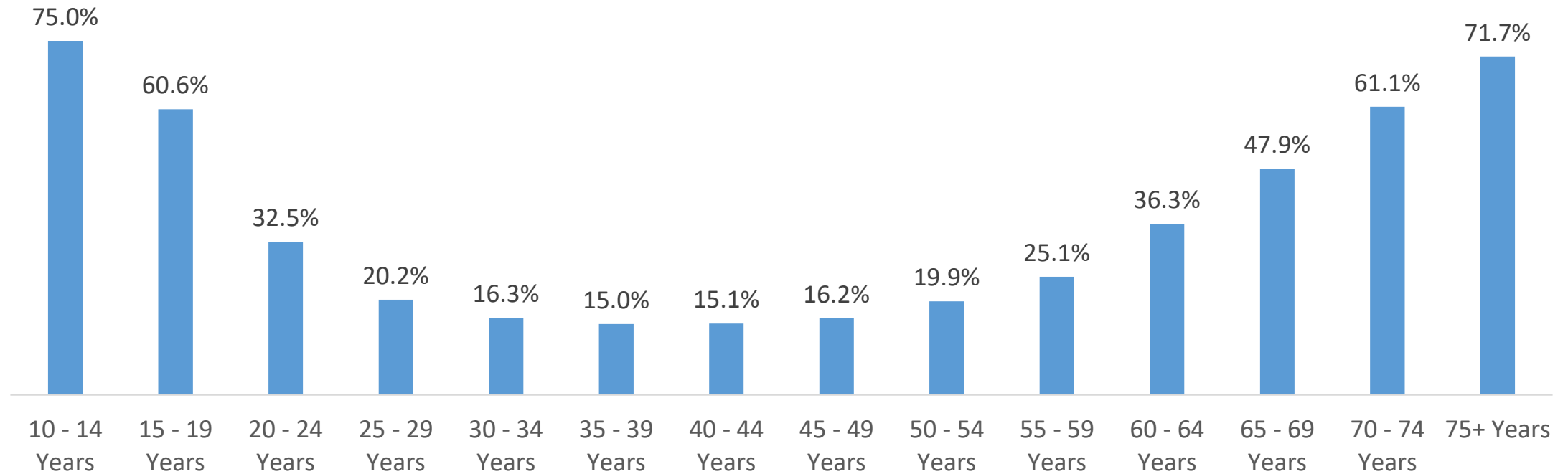
अक्सर आर्थिकरूपले सक्रिय ब्यक्तिमध्ये अक्सर रोजगार ब्यक्तिको प्रतिशत लुम्बिनी प्रदेशको भन्दा दाङ जिल्लामा बढी रहेको छ। दाङ जिल्लामा अक्सर आर्थिकरूपले सक्रिय कुल २,४९,३५१ ब्यक्ति मध्ये ९२.४ प्रतिशत अर्थात २,३०,४२७ जना ब्यक्ति अक्सर रोजगार छन् भने बाँकी अक्सर बेरोजगार छन्। स्थानीय तहमा हेर्दा सबै भन्दा बढी अक्सर रोजगार ब्यक्तिको हिस्सा लमही न पा र सबैभन्दा कम दंगीशरण गा पा मा रहेको छ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

दाङ जिल्लामा १० वर्ष वा सो भन्दा माथिको कुल जनसंख्यामध्ये उमेरअनुसार आर्थिकरूपले निष्क्रिय जनसंख्या

दाङ जिल्लामा १० वर्ष वा सो भन्दा वढीको कुल जनसंख्यामा आर्थिकरूपले निष्क्रिय जनसंख्या सबै भन्दा वढी २० वर्ष मुनिको उमेर र ६० वर्ष माथिको उमेर समूहमा देखिएको छ जुन स्वाभाविक पनि छ तर काम गर्ने उमेर समूहमा समेत यस्तो किसिमको आर्थिक निष्क्रियता सोचनीय छ।

१० वर्ष वा सोभन्दा माथिको आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या मध्ये आर्थिक कामको पेशागत वर्गीकरण अनुसारको जनसंख्या

सि नं	नेपाल स्तरीय पेशा वर्गीकरण	लुम्बिनी	दाङ
१	कृषि वन र माछापालन कार्यका दक्ष कामदारहरु	54.00%	50.28%
२	सामान्य प्राविधिक पेशाका कामदारहरु	22.75%	23.94%
३	शिल्पकला तथा कालिगढ र यस सम्बन्धी काम गर्ने कामदारहरु	5.49%	7.16%
४	सेवा तथा वस्तु विक्री गर्ने कामदारहरु	4.64%	4.57%
५	ब्यवस्थापकहरु	4.53%	4.57%
६	पेशाविद्हरु	3.07%	3.27%
७	यन्त्र तथा मेशिनका अपरेटर र जडान गर्ने कामदारहरु	2.61%	3.26%
८	प्राविधिक तथा सहायक पेशाविद्हरु	1.33%	1.25%
९	कार्यालय सहायकहरु	0.92%	0.88%
१०	सैनिक अधिकारीहरु	0.54%	0.70%
११	पेशा उल्लेख नगरेका	0.12%	0.11%

दाङ जिल्लामा १० वर्ष वा सोभन्दा माथिको आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्यामध्ये आर्थिक कामको पेशागत वर्गीकरण अनुसार कृषि वन तथा माछा पालन पेशा अपनाउने सबै भन्दा धेरै अर्थात् ५०.२८ प्रतिशत र दोस्रोमा सामान्य प्राविधिक पेशाका कामदारहरु २३.९ प्रतिशत र तेस्रोमा शिल्पकला तथा कालिगढ र यस सम्बन्धी काम गर्ने कामदारहरु ७.१६ प्रतिशत रहेका छन्।

१० वर्ष वा सोभन्दा माथिको आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या मध्ये प्रमुख दस आर्थिक क्रियाकलापको औद्योगिक क्षेत्र वर्गीकरण अनुसारको जनसंख्या

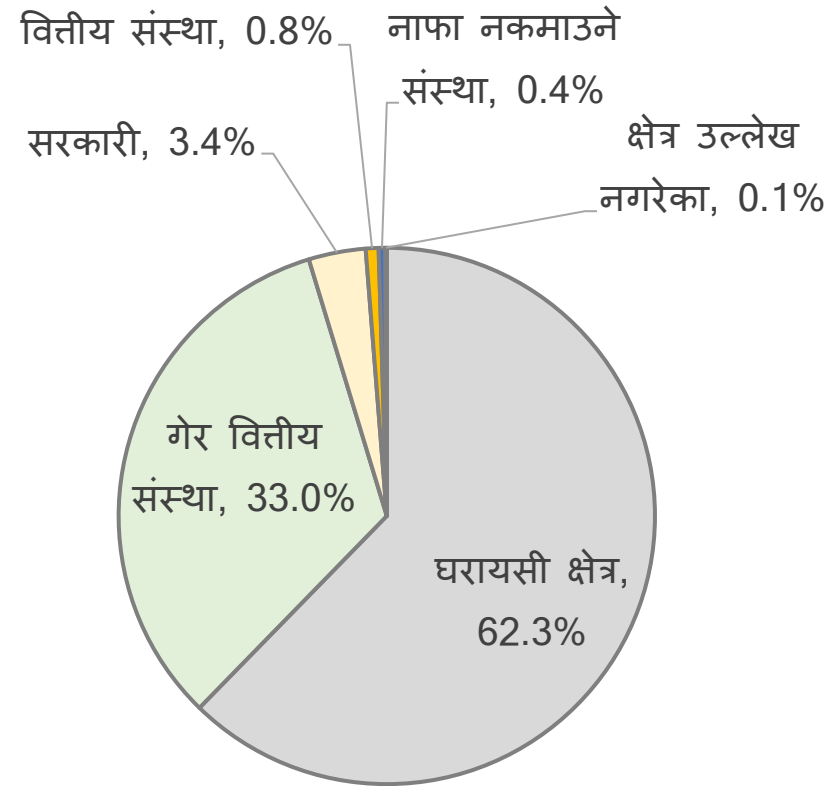
सि नं	नेपाल स्तरीय औद्योगिक वर्गीकरण	लुम्बिनी	दाङ
१	कृषि बन र माछा पालन	60.3%	56.5%
२	थोक एवं खुद्रा ब्यापार मोटरगाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सम्भारका कार्यहरु	11.7%	12.2%
३	निर्माण	9.4%	11.7%
४	अन्य सेवा प्रदान गर्ने क्रियाकलापहरु	3.3%	3.4%
५	औद्योगिक उत्पादन	3.3%	3.3%
६	यातायात तथा भण्डारण	2.1%	2.8%
७	शिक्षा	2.5%	2.8%
८	सार्वजनिक प्रशासन तथा सुरक्षा	1.7%	1.8%
९	आवास तथा भोजन सेवासम्बन्धी क्रियाकलापहरु	1.4%	1.4%
१०	घर परिवारका घरायसी क्रियाकलापहरु	1.0%	1.2%

दाङ जिल्लामा १० वर्ष वा सोभन्दा माथिको आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या ३,४२,९९५ जना मध्ये आर्थिक क्रियाकलापको औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कृषि वन तथा माछा पालन क्षेत्रमा काम गर्ने जनसंख्या सबै भन्दा धेरै अर्थात् ५६.५ प्रतिशत र दोस्रोमा थोक तथा खुद्रा ब्यापार र तेस्रोमा निर्माण क्षेत्र रहेका छन्।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

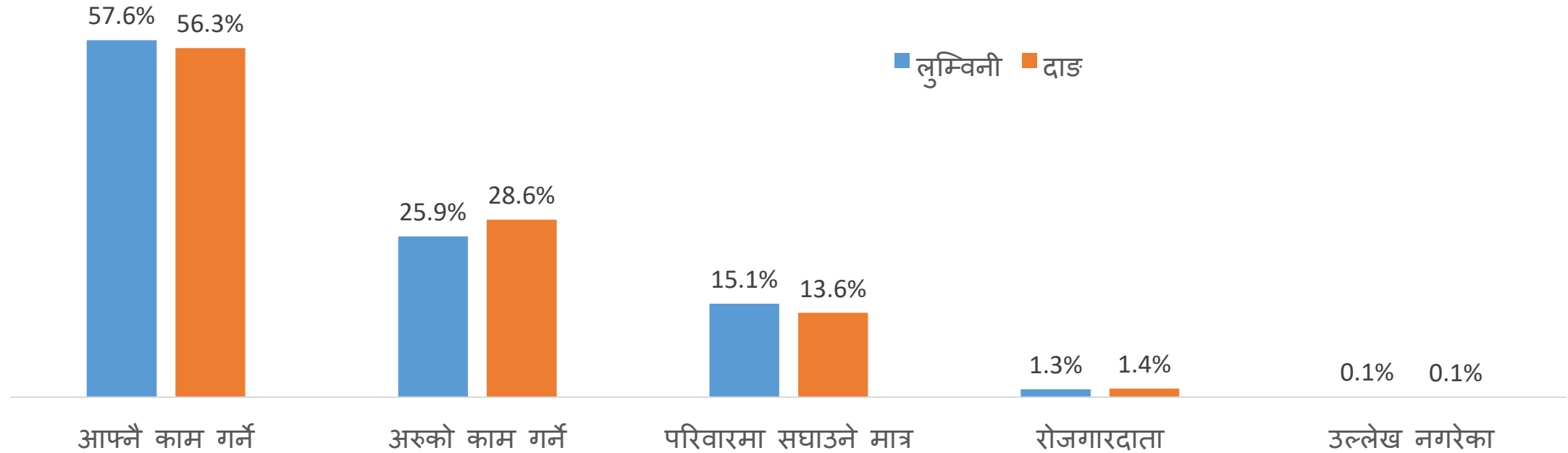
आर्थिकरूपले सक्रिय जनसंख्यामध्ये रोजगारीको आर्थिक कामको संस्थागत क्षेत्र अनुसार दाङ जिल्लाको जनसंख्या

दस वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिकरूपले सक्रिय जनसंख्यामध्ये आर्थिक कामको संस्थागत क्षेत्र अनुसार दाङ जिल्लामा सबैभन्दा बढी ६२.३ प्रतिशतले घरायसी क्षेत्र दोस्रोमा ३३ प्रतिशतले गैर वित्तीय क्षेत्र र तेस्रोमा सरकारी क्षेत्रमा आर्थिक काम गरेको पाइएको छ।

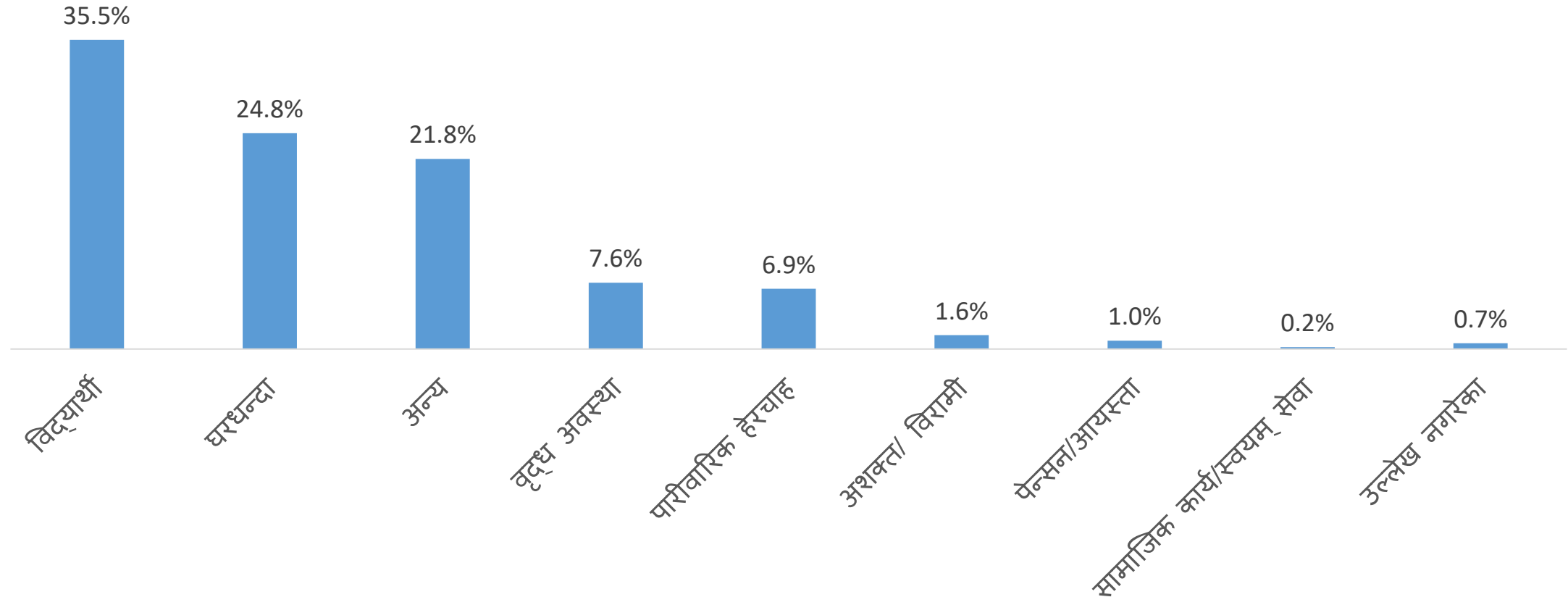
आर्थिकरूपले सक्रिय जनसंख्यामध्ये आर्थिक काममा संलग्नता अनुसार जनसंख्या

दस वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका आर्थिकरूपले सक्रिय जनसंख्यामध्ये आर्थिक काममा संलग्नताको प्रकार अनुसार लुम्बिनी प्रदेश र दाङ जिल्लामा सबैभन्दा बढी आफ्नै काम गर्ने रहेका छन्। दाङ जिल्लामा ५६.३ प्रतिशतले घरायसी क्षेत्र दोस्रोमा २८.६ प्रतिशतले अरुको काम गर्ने र तेस्रोमा परिवारमा सघाउने गरेको पाइएको छ।

आर्थिक काम नगर्नुको प्रमुख कारण अनुसार दाङ जिल्लाको जनसंख्या (प्रतिशतमा)

दश वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका कुनै पनि आर्थिक काम नगरेका ३,४०,१७९ जना व्यक्तिहरूमध्ये सबैभन्दा धेरै ३५.५ प्रतिशतले विद्यार्थी भएका कारणले आर्थिक काम नगरेको देखिन्छ। अन्य कारणहरूमा क्रमशः घरधन्दा २४.८ प्रतिशत, अन्य २१.८ प्रतिशत, वृद्ध अवस्था ७.६ प्रतिशत, पारिवारिक हेरचाह ६.९ प्रतिशत, अशक्त-विरामी १.६ प्रतिशत रहेको छ ।

राष्ट्रिय जनगणना २०७८

थप जानकारीका लागि

www.nsonepal.gov.np

www.censusnepal.cbs.gov.np

मेरो गणना
मेरो सहभागिता
राष्ट्रिय जनगणना २०७८